DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 270. szám — 1939 november 30 csütörtök — Ara: 12 fillér

Szovjetoroszország megszakította a diplomáciai kapcsolatot Finnországgal

Szigorú készültségben állnak a szovjet csapatok

Csáky külügyminiszter felemeli óvó és tiltakozó szavát Gafencu képtelen állításaival szemben

A román külügyminiszter azt a hallatlan kijelentést kockáztatta meg, hogy „a trianoni békeszerződés nem volt szörnyü igazságtalanság és nem lehet változtatni rajta“

Románia pedig nem maradhat egyetlen hadinyerészkedő!

Budapest, november 29. A Magyar Távirati Iroda munkatársa felkereste Csáky István gróf külügyminisztert és kérdést intézett hozzá Gafencu román külügyminiszter kijelentésével kapcsolatban. Csáky István gróf külügyminiszter a következőket mondotta:

Gafencu román külügyminiszter úr mai beszédében állítólag azt is kijelentette a külügyi bizottság tagjai előtt, hogy a trianoni békeszerződés nem volt szörnyű igazságtalanság és hogy bármi legyen is az újonnan kialakult természetes rend, nem lehet többé változtatni rajta.

Románia ma egyedül áll ezzel a makacs felfogásával úgy a háborús feleknél, mint a háborúban részt nem vevő, vagy semleges államoknál.. Nemesak Magyarország, de Középeurópa békéjének fenntartása érdekében is kötelességet vélek teljesíteni, amikor határozottan felemelem óvó és tiltakozó szavamat azzal az erőlködéssel szemben, hogy Romániából ismét feltámasszák a Páris-körüli békék szellemét.

Meggyőződésem, hogy bármikor és bármilyen pártatlan nemzetközi fórum elé is kerül a trianoni békeszerződés ügye, az azt — épen úgy mint, a közelmultban — igazságtalannak és sürgősen orvoslandónak tartaná román viszonylatban.

A Páris-körüli békeszerződések bukásának korszakában Románia nem maradhat az egyetlen hadinyerészkedő, mert ez nem fog a Kárpátok medencéjében nyugalmat és békés fejlődést biztosítani. A román külügyminiszter úr bizonyára tudni fogja, hogy miért.

Gafencu beszéde

Bukarest, nov. 29. (Orient Radio.) Gafencu román külügyminiszter a szenátus és a kamara egyesített külügyi bizottsága előtt expozét mondott. Romániának a háború kitörésekor elfoglalt álláspontját meghatározva kijelentette, hogy Románia nem utasította vissza sohasem a politikai és gazdasági együttműködést és külső feladatainak teljesítésében, valamint az ország sértetlenségének és függetlenségének fenntartásában mindig megtartotta a helyes egyensulyt. Az erős és független Románia a biztonság zálogát jelenti a bennünket környező államok számára. Meg vagyunk győződve arról, hogy **keleti szomszédaink** és közöttünk hivatásunk tekintetében nincs ütközőpont és hiszünk a békés együttműködés politikájában, amit a szovjet köztársaság is megerősít és hiszünk a Románia által követett függetlenségi politikában. Hangsúlyozta ezután a **Balkán államok és Románia közti jó viszonyt.** Rokonszenvvel kísérjük Jugoszláviának a belső konszolidáció érdekében kifejtett erőfeszítéseit és a szomszédaival való viszony javulását. **Törökország** lojális magatartásában a teljes békés biztonság fenntartására irányuló szándékot látjuk és azt, hogy megakarja akadályozni a háborúnak ezekre a vidékekre való kiterjesztését. **Olaszországnak** történelmi feladata — folytatta a külügyminiszter, — hogy megvédje a jelenlegi helyzetet, valamint az európai rend gondolatát, amely igen jó befolyással lehet keletre nézve is. Megelégedéssel vettük tudomásul **Bulgáriának** a béke és semlegesség fenntartására irányuló akaratát. Ami bennünket illet, sohasem vontuk ki magunkat a baráti együttműködés alól, ugyanakkor arra törekedtünk, hogy a világosság és megértés politikájával tisztázzuk kapcsolatainkat Magyarországgal. Azokra az aggodalmakra, amelyek a határunkon foganatosított védelmi intézkedések miatt keletkeztek, támadást kizáró egyezmény ajánlatával feleltünk. Noha eddig nem kaptuk meg a kívánt választ, folytatjuk erőfeszítéseinket és azt az eredményt értük el, hogy a határmenti forgalom technikai kérdéseiben megegyeztünk. **Jugoszlávia** közbelépése révén elértük azt, hogy a határon felállított csapatokat kölcsönösen visszavonták. Annál nagyobb meglepetést keltett a magyar külügyminiszter újabb beszéde, mert egyes általa használt kifejezések semmi hatást sem gyakoroltak a mi latin gondolkozásmódunkra, amelyet a józan ész és mértékletesség szelleme jellemez. Mindazok, akik szilárd alapokra kívánják helyezni a román-magyar kapcsolatokat, kezdve a kisebbség vezetőjén, akik már sejtetni engedik az enyhülés jeleit, így kiáltanak fel: „Bárcsak abba hagyná Csáky a légkör fertőtlenítését!“ Így tehát tartózkodni fogok minden polémiától, nehogy izgató szavakkal akadályozzam a két nép közti természetes közeledést.

Gafencu ezután a Duna medence kérdésének vizsgálatára tért át és kijelentette, hogy nézete szerint a trianoni békeszerződés nem volt szörnyű igazságtalanság, mert egy olyan állam helyébe, amely kisebbségekből volt összetéve, amelyben az uralkodó nemzetiség maga is kisebbség volt, olyan nemzeti államokat teremtett — köztük Magyarországot — amelyek életképesek és teljesíteni tudják a békés rend fenntartására irányuló hivatásukat.

— Megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy Magyarország Jugoszláviával szemben felismerte ezt az igazságot és reméljük, hogy Romániával szemben is el fogja ismerni. Bármi legyen is, ez a természetes rend és nem lehet többet változtatni rajta. A trianoni szerződés által ütött sebeket nem lehet a nemzetiségi elv és a nemzeti államok lerombolásával meggyógyítani, hanem csak ezeknek az államoknak együttműködésével, amelyeknek közös célja, hogy megerősítsék független nemzeti létüket. Maguknak a kisebbségeknek is békés szerepet kell betölteniök, amit nem szabad, hogy külső bujtogatás megzavarjon. A külügyminiszter ezután ismertette azokat a módozatokat, amelyekkel Románia a kisebbségügyi kérdést meg akarja oldani. A román állam keretében megerősíti és biztosítja a kisebbségek nyelvi, vallási és kulturális jogait.

Ezután a semlegességből folyó kötelezettségekről szólva kijelentette Gafencu, hogy a semlegesség nem jelenti az ügyünk igazságában vetett hitről való lemondást, amit megvédtünk a viharos időkben s amit megfogunk védeni az eljövendő béke napjaiban is. Végül kijelentette Gafencu, hogy az a politika, amelyet most vázol, nem egy miniszter, vagy egy kormány munkája, hanem valamennyi kormány elfogadta, minden királyi tanácsos helybenhagyta. Ez mindenekelőtt Károly király munkája, amit kellőképen kell méltatnunk. Nem folytatjuk a gyülölet politikáját, hanem közre akarunk működni a népek összefogásában. (MTI.)

Jorga nemzeti jogokat kíván az erdélyi magyarságnak

Gafencu külügyminiszter beszéde után a külügyi bizottság elnöke az expozét egyhanguan akarta tudomásul vételni. Jorga tanár azonban szólásra emelkedett és szükségesnek vélte, hogy külön hangsúlyozza, hogy Magyarország lovagias nemzet, ígéretében és adott szavában meg lehet bízni és Románia már nem egyszer kötött Magyarországgal olyan megállapodást, amelyet Magyarország mindenkor tiszteletben tartott és beváltott. Ezek az egyezmények — mondotta Jorga — mindig jó eredménnyel jártak. A továbbiakban Jorga kitért a magyar kisebbségi kérdésre is és javasolta, hogy az erdélyi magyar kisebbségnek ne csupán olyan jogokat adjanak, amelyek kulturális szabadságát biztosítják, hanem olyanokat is, amelyek nemzeti öntudatukat is épségben tartják.

A finn előörsöket visszavonták a határtól

Helsinki, november 29. Az orosz-finn kölcsönös megnemtámadási szerződés felmondása után a finn előörsök azt az utasítást kapták, hogy vonuljanak vissza bizonyos távolságra a határtól.

Moszkva újabb határincidenseket jelent

Moszkva, november 29. A leningrádi katonai kerület vezérkarának a moszkvai rádió által terjesztett hivatalos közleménye szerint **az orosz-finn határon újabb incidensek történtek.** Az egyik incidens Kola-félsziget legészakibb részén, a Halász félszigeten történt.

A legújabb jelentések szerint ott öt finn katona rálőtt egy orosz határőrosztagra. Három finnt, amikor az orosz határon át akart jutni, foglyul ejtettek, a másik kettő elmenekült. Az oroszoknak itt nem volt veszteségük. Az incidens miatt ezen a határszakaszon megerősítették az orosz csapatokat.

Ugyanezen a területen, nem messze a 2402. magaslattól finn részről öt puskalövést adtak le.

A második incidens Karéliában történt a Lagoda-tó melletti Vidlizan-kerületben. Itt finn részről két ágyúlövést adtak le.

A lövedékek a határtól 500 méterre orosz területen csapódtak le. Egy kisebb finn gyalogosztagot, amely át akarta lépni az orosz határt, az oroszok géppuskatűzzel fogadtak és visszavertek.

A finnek cáfolják az újabb határincidensek híreit

Helsinki, november 29. A szovjet rádió kedden este újabb finn határincidenst jelentett. A rádió jelentése szerint a finn gyalogság támadásba ment át és ennek során három finn katona szovjet fogságba esett.

Helsinkiben hangsúlyozzák, hogy a határincidensről szóló hír minden alapot nélkülöz és egyszerüen kihívásnak tekinthető. Valószínűnek tartják, hogy szovjet katonák elraboltak finn határőröket, akiket holnap mint az állítólagos támadás bizonyítékait tüntetnek majd fel.

Ez a feltevés, amint bizonyos finn körökben hangoztatják, annál is inkább valószínűnek látszik, mert a szovjet rádió kijelentette, hogy a foglyoknál iránytűk és távcsövek voltak, tehát olyan műszerek, amelyek a határőrség, nem pedig a sorkatonaság felszereléseihez tartoznak.

Egyébként a finn hatóságok vizsgálatot indítottak a határ egyéb pontjain történt állítólagos határincidensek ügyében is.

A vizsgálat kiderítette, hogy a finnek sehol sem sértették meg a szovjethatárt. A halász-félsziget közelében szolgálatot teljesítő határőrség jelentése jelzi, hogy helybeli lakosok puskaropogást hallottak.

Más határőrségek, nevezetesen a szovjet által jelzett 367. magaslati ponton történt állítólagos határincidens ügyében kijelentik, hogy az említett helyen semmi jelentésre méltó esemény nem történt.

A finn-orosz támadást kizáró egyezményt bejelentő moszkvai rádióhír vétele után a finn határőrségek parancsnokai parancsot adtak, hogy a határőrségek a határtól bizonyos távolságra húzódjanak vissza.

Róma: „Sok civilizált nép szolidaritást vállal Finnországgal"

Róma, november 29. A Corrier Padano vezércikkében hangoztatja, hogy **Amerikán kivül sok más civilizált nép is szolidaritást vállal Finnországgal.** „Az alig három és félmillió lelket számláló kicsi Finnország, — írja az olasz lap — amelynek elnöke büszkén vallja magát parasztnak, dacolni mer az agyaglábon álló óriással. Ha **Oroszország támadni akar, akkor a finnek védekezni fognak.** Mi azonban még mindig hisszük hogy Oroszország meggondolja kétes semlegességének feladását, mielőtt támadó lépésre határozza el magát."

A washingtoni finn követ rádióbeszéde

Washington, nov. 29. Procope Hjalmar washingtoni finn követ rádióbeszédében kijelentette, hogy Finnország nem támadt és nem is fogja megtámadni Oroszországot. A követ cáfolta a Szovjet-Oroszország által világgá kürtölt határincidenst. Hőn óhajtjuk a békét, — fejezte be beszédét Procope, — de ha kell, a finn nép a legnagyobb áldozatot is meghozza és egyemberként támogatja majd kormányát.

Amerikai diplomáciai körökben élénk felháborodást keltett a támadást kizáró szovjet-finn szerződés felmondása. Megjegyzik, hogy a finn ellenjavaslat, amelyet Molotovnak a követelésére terjesztettek elő, a legnagyobb mértékben méltányos és sem „kihívónak", sem pedig támadójellegűnek nem minősíthető. Molotov válaszát úgy tekintik, hogy ezzel továbbra is nyomást akarnak gyakorolni Finnországra, hogy kényszerítsék a tengerészeti támaszpontok átengedésére irányuló szovjetjavaslat elfogadására. Mind élesebben kibontakozik az orosz támadószándékok körvonala, azonban amerikai diplomáciai körök eddig semmiféle célzást sem tettek arra, hogy Roosevelt esetleg közbenjár a Moszkva és Helsinki között felmerült nézeteltérés elsimítására.

A finn választ nem adták át

Moszkva, november 29. Hír szerint már szerdán délután megérkezett Moszkvába a finn kormány válasza a szovjet kormány legutóbbi jegyzékére, amelyben a szovjet unio felmondta a finn-szovjet-orosz támadáskizáró egyezményt. A finn jegyzéket azonban eddig még nem nyujtották át a külügyi népbiztosságnak.

A moszkvai rádió vádjai

Moszkva, november 29. A moszkvai rádió Finnországra hárítja a határincidensekért és esetleges következményeiért a felelősséget. A szovjet rádió szerint november 26-a és már a szovjet tiltakozás előtt is lázas előkészületek történtek Helsinkiben. Katonasággal telt társasgépkocsik hagyták el a fővárost, katonavonatok indultak kelet felé, Helsinki utcáiban mindenütt homokzsákokat helyeztek el. A rádió ebből arra következtet, hogy a november 26-i incidenst előre kitervezték és a tervet Mannerheim tábornok is jóváhagyta, aki a finnországi kedvező közvéleményre számítva, katonai diktaturát akar teremteni.

Diplomáciai szakítás

Moszkva, november 29. A szovjet kormány moszkvai időszámítás szerint szerdán este fél 11 órakor Potemkin h. külügyi népbiztos útján jegyzéket nyujtott át a moszkvai finn követnek, amelyben a szovjet kormány közli azt a határozatot, hogy megszakítja Finnországgal a diplomáciai kapcsolatokat.

Molotov legutóbbi jegyzékére eddig az időpontig még nem érkezett meg a finn válasz a külügyi népbiztossághoz. Moszkvai időszámítás szerint éjfélkor Molotov külügyi népbiztos, a népbiztosok tanácsának elnöke beszédet mond a moszkvai rádióban. (MTI)

Készültségben a szovjet csapatok

Moszkva, november 29. Molotov külügyi népbiztos közölte, hogy a szovjet kormány elhatározta, hogy visszahívja politikai és gazdasági képviselőit Helsinkiből és egyben szigorú készültséget rendelt el a szovjetorosz csapatoknál.

Molotov rádióbeszéde

Moszkva, november 29. Molotov külügyi népbiztos, szerdán este a szovjetunio népéhez intézett rádiószózatában többek között ezeket mondotta:

— Finnországnak a szovjetunióval szemben tanúsított ellenséges magatartása arra kényszeritette a szovjetorosz kormányt, hogy az állam határainak biztonsága érdekében azonnali rendszabályokhoz folyamodjék. — A hosszú hónapok óta folytatott finn—orosz tárgyalások nem vezettek eredményre. A határon egymást követték Finnország kihivó cselekedetei. — A szovjetorosz kormány elhatározta, hogy politikai és gazdasági képviselőit vissza rendeli Helsinkiből és a szovjetorosz csapatoknál elrendelte a szigorú készültséget. A szovjetorosz kormány javaslatai a finn kormány fennhéjázó visszautasításán hajótörést szenvedtek. A finn kormány Leningrád városát fenyegeti hadaival. A finn kormány a kölcsönös támadástkizáró egyezményt nem tartotta tiszteletben. Ez arra indította a szovjetorosz kormányt, hogy az egyezményt felbontottnak tekintse. A szovjetunióval szemben ellenséges idegen sajtó azt állítja, hogy a szovjet intézkedésének célja finn területek megszállása, vagy a Szovjetunióba való bekebelezése. Ez nem igaz. A Szovjetuniónak nem voltak és nincsenek ilyen szándékai. A szovjet intézkedések nem irányulnak Finnország függetlensége ellen és nem jelentenek beavatkozást Finnország belső, vagy külső ügyeibe. A Szovjetunió népe annakidején támogatást nyujtott a független Finnország megalakításában. Szovjetoroszország ezentúl is támogatást nyujt abban, hogy Finnország biztonsága szavatolva legyen és a finn nép szabadon és függetlenül fejlődjék. A szovjet intézkedések egyetlen célja a Szovjetunió, de kiváltképen a 3.5 millió lakosu Leningrád biztonságának szavatolása. Ez az állam kötelessége a jelenlegi viszonyok között. A szovjetunió kormánya a feladat teljesítése után baráti együttműködést óhajt létrehozni a finn nemzettel. Nem kételkedik abban, hogy e feladata szerencsés megoldása, azaz Leningrád biztonságának szavatolása után baráti viszony jön létre Finnország és a Szovjetunió között. (MTI)

Norvégia tiltakozik a blokád ellen

Osló, nov. 29. Norvégia londoni és párisi követe az angol és francia kormánynak tiltakozó jegyzéket nyujtott át. A jegyzék szerint a norvég kormány nem ismerheti el, hogy az angol és francia kormány intézkedéseket hozzon ama német áruk ellen, amelyek a semleges hajók fedélzetén vannak. A norvég kormány fenntartja magának a jogot, hogy kártérítést követeljen azokért az esetleges károkért, amelyek az intézkedés következtében a norvég kereskedelemre és hajózásra hárulnak. A norvég kormány felszólítja a két állam kormányát, hogy ezt a kérdést a nemzetközi jogra való tekintettel ismét vizsgálja meg mielőtt az intézkedések hatályba lépnének.

Német hadijelentés

Berlin, november 29. A német véderő főparancsnokság közli:

Nyugaton nem történt különösebb esemény. Az angol repülőgépek ismét megkisérelték, hogy a Kelet-Friz szigetek felett berepüljenek Északnyugat-Németországba, de a német tengerpartot sem érték el. Eközben megtámadták a horkumi repülőtámaszpontot, de kárt nem okoztak.

Mint ezt már rendkívüli jelentésben közzétették, Prien sorhajóhadnagy a Shetland-szigetektől keletre megtorpedózott és megsemmisített egy a London típusú hajókhoz tartozó nehéz angol cirkálót. (MTI.)

Rövid táviratok

London, november 29. A Deutschland német zsebcsatahajó által Island magasságában elsüllyesztett Ravalpindi legénységének 12 életbenmaradt tagja Skóciából jövet Londonba érkezett. Azonnal a tengernagyi hivatalba kísérték őket.

London, november 29. Anglia délkeleti partvidékétől nem messze aknára futott és elsüllyedt az ezer tonnás Rubislav gőzös. A hajó személyzetéből 13-an életüket vesztették. Négy embert aknaszedő hajó mentett meg.

Camberla, november 29. Az ausztráliai miniszterelnök a házban bejelentette, hogy az első ausztráliai csapatok tavasszal az arcvonalon lesznek.

London, nov. 29. Szerdán reggel az angol légihaderő által lelőtt német géppel legalább 23-ra emelkedett azoknak a német gépeknek száma, amelyet október 16, a Firth of Forth elleni támadás óta Nagybritánnia partjain megsemmisítettek.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet még szorulás, derékfájás és keresztcsti fájdalmak is fokozzák, az enyhe és igen kellemes hatású, tisztán természetes **Ferenc József** keserüvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral véve — mindig puha, könnyű székürülést és kielégitő anyagcserét biztosit Kérdezze meg orvosát!

Vigszinház

A legérdekesebb és legizgalmasabb magyar film:

5 óra 40

(A TÖRVÉNY NEVÉBEN!)

Bűnügyi történet. Főszereplők TASNÁDY FEKETE MÁRIA, KISS FERENC, URAY TIVADAR, MAKAY MARGIT, KÖPECZI-BOÓCZ, VASZARY PIRI, GREGUSS

Bemutató ma!

Bálrendezők figyelmébe!

Bál meghivókat — belépőjegyeket — táncrendet — plakátot — villamosplakátot és minden egyéb nyomtatványt

egy vagy többszin nyomással, egyszerü vagy diszes kivitelben

kisebb vagy nagyobb példányszámban

olcsón, izlésesen készit

lapunk nyomdája

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó rt. József kir. h. u. 1. (Vigmozi bejárat mellett) Arany Bika bérház. 4

Mit követelnek a mai idők a kormánypárttól és az ellenzéktől

A felhatalmazási javaslat vitája a képviselőházban

A képviselőház tegnap megkezdte a felhatalmazási javaslat vitáját. Ez a vita most kiszélesedik, mert az új házszabályok értelmében nem a költségvetésnél hanem a felhatalmazási javaslat kapcsán lehet általános politikai kérdéseket felvetni.

Krudy Ferenc előadó ismertette a javaslatot.

A Kisgazdapárt vezérszónoka

Tildy Zoltán, a Független Kisgazdapárt vezérszónoka beszéde elején az ellenzéki felelősségről szólott. Ebből a felelősségből következik, hogy mire nem vállalkozhat a mai politikai helyzetben az ellenzék. Nem vállalkozhat zavar és nyugtalanság felkeltésére az országban. (Nagy taps a kormánypárton.) Ezért az ellenzéki politika sem követelhet a kormánytól bizonytalan kísérleteket az államélet egyetlen területén sem. Ez nem jelenti természetesen azt, hogy ne követeljen fejlődést esetleg gyorsabb ütemben, mint amilyenben a kormánynak munkája folyik.

— Nem vállalkozhatik az ellenzéki politika arra sem, hogy fellépésével, agitációjával, esetleg fülbesugott jóslataival csökkentse a nemzet hitét hivatásában.

— Vannak pártkeretek és jó is, hogy vannak. Mert vannak elvi és tárgyi különbségek nemcsak a kormánypárt és az ellenzék között, de a túloldali párt egyes csoportjai között is. Szabad országban a pártkülönbségeket nem lehet erőszakkal elfojtani.

Vannak pártkeretek, de lényegében véve **az egész ország egy nagy párt, amelynek programja: megtartani Magyarország nemzeti szabadságát, függetlenségét, politikai és gazdasági önállóságát.** (Nagy taps az egész Házban.)

— Ez azonban nem jelenti azt, hogy meghajlunk a többségi párt érdekei előtt. **Csakis az ország érdekei előtt hajlunk meg.** A kormánypártra nézve is kötelező, hogy a magyar közéletet ne tekintse hideg pártszempontokból. Egyetlen lépést sem vagyunk hajlandók tenni az egypártrendszer felé, amely a magyar történelemmel és nemzeti jellemmel feltétlen és kiegyenlíthetetlen ellentétben áll.

Helyesnek tartja, hogy a mai időkben politikai harcok és gyűlölködés nem zavarják meg az ország politikai és gazdaságpolitikai vezetését. Fontosnak tartja a mai helyzetben a kormányzat állandóságát és erősségét. Helyesli a gyűléstilalom mai rendszerét, viszont a képviselőknek lehetővé kell tenni, hogy választóikkal érintkezzenek. A kormánynak gondolkodnia kell a választójog reformjáról is.

A MÉP vezérszónoka

Marton Béla, a MÉP vezérszónoka szerint mindnyájan megegyeznek abban, hogy a szociális kérdéseket meg kell oldani és hogy a magyar föld a megújhodás alapja. Egy történelmi nemzet fiai nem élhetnek inségmunkából. Ezután arról beszélt, hogy a felelőtlen kritizálók tipusát meg kell szüntetni.

A bankjegyek igazi fedezetének a javak termelésén kell nyugodni. A valóságos közhatalom annak a kezében van, aki a hitel felett parancsol. A hitel felett ilyen történelmi időben csak egy parancsolhat, az állam. Ezután a következőket jelenti ki: „Erőteljes, átfogó, felső polgári termelés biztosítja a katonaanyag lelkiségét." Majd azt követeli, hogy a társadalom ne foglalkozzék külpolitikai kérdésekkel. A liberális rendszernek még vannak egyes maradványai. Ilyen az állami centralizáció. A liberalizmus maradványa az is, szerinte, hogy a bürokrácia nem mer felelősséget vállalni. A protekcióról beszélve, azt mondja, hogy „a liberális parlamenti szellem" az oka a protekciónak, mert kötelességévé teszi a képviselőknek, hogy kerületük ügyeiben eljárjanak. A munkaügyi kérdésekre áttérve, munkaügyi minisztériumot, munkakamarát és állami szabadidő-szervezetet sürget.

Matolcsy Mátyás, a nyilaskeresztes front vezérszónoka a zsidótörvénnyel és a földkérdéssel foglalkozott.

A felvidékiek nevében

R. Vozáry Aladár a felszabadult területek és az anyaország viszonyáról beszélt. Az impériumváltozás zökkenővel járt. Az egybeforrás munkáját azokra kell bízni, akik jól ismerik a Felvidék minden ügyét.

Hangsúlyozta: nem lehet megengedni, hogy a politikai kormány mellett egy másik kormány, a bürokrácia kormánya is dolgozhassék, amely megnehezíti a politikai kormányzást.

A Kárpátaljáról szólt ezután. Hangsúlyozta, hogy a Kárpátalja szerves része Magyarországnak. A csehek is belátták, hogy ezt a területet nem lehet elszigetelni a magyaroktól, de mindent elkövettek, hogy a ruszinokat elidegenítsék Magyarországtól. Ez azonban nem sikerült, mert a ruszinság megérezte, hogy életét, gazdasági boldogulását csak a Magyarországgal való együttlét biztosítja.

A szociáldemokraták szónoka

Peyer Károly hangoztatta, hogy a közvetítők megdrágítják a közszállításokat. Az álvállalkozások megszüntetését és a belföldi termelés fokozását sürgette. Végül a drágaság kérdéséről beszélt.

A Kereszténypárt nevében

Gróf **Zichy** János pártja nevében a kormány iránti bizalomból elfogadja a törvényjavaslatot. Hangoztatta, hogy a mai időkben elsősorban nyugodt ellenőrzésre és objektív kritikára van szükség. **Magyarország önállóságát minden rendelkezésre álló eszközzel meg akarjuk tartani.** Elismeréssel szólt a kormány külpolitikai vonalvezetéséről.

A polgári ellenzék nevében

Rassay Károly, a polgári ellenzék vezérszónoka azok miatt az ellentétek miatt, amelyek a kormány és a párt felfogása között a kormányzás alapelvei tekintetében jelentkeznek, a felhatalmazási javaslatot nem szavazza meg. Természetesen a mai rendkívüli viszonyok között ennek az állásfoglalásnak csak elvi értelme és jelentősége lehet. **A mai viszonyok között elvi harcokat folytatni a parlamentben nem szolgálná a nemzet érdekét, gyakorlati eredménnyel nem járna, viszont a politikai ellentéteket kiélesítené. Ugyanez a szempont irányadó a külpolitika tekintetében is.** A külpolitikai kérdések részleteinek tárgyalása nem való a nagy tömegek elé. **Nekünk legfőbb feladatunk, hogy a háború befejezésének időpontjára összpontosítsuk a nemzet minden erejét, hogy a magyar igazság érvényre juthasson.** Nem lehet más vágyunk és kívánságunk a háború sorsát illetően, minthogy a háború befejeztével visszaállhasson az európai egyensúly, **megtörténjék az elkövetett igazságtalanságok jóvátétele.** Ma csak egy pozitív programmunk lehet, megerősíteni a magyar gazdasági életet, növelni teherbíró képességét és megerősíteni az egyes gazdasági alapokat. Végül támadta a nyilas mozgalmat.

Bajcsy Zsilinszky heves vitája a kultuszminiszterrel két fővárosi tanárról és a törzsökös magyarságról

Az interpellációk következtek ezután. Nagyobb érdeklődést keltett **Bajcsi Zsilinszky** Endre interpellációja, ki a kultuszminiszterhez intézett interpellációjában szóvátette, hogy két olyan tanár tanít a fővárosi iskolákban, akik nemzetgyalázást követtek el. **Az interpelláció során éles szóváltás támadt az interpelláló képviselő és a kultuszminiszter között. Tasnády Nagy András elnök Bajcsi Zsilinszky Endrét többször rendreutasította.**

Hóman Bálint kultuszminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy az ügyről a főpolgármester jelentése alapján tudomást szerzett s azonnal intézkedett az eljárás megindításáról. Közben nem volt miniszter, de most az interpelláció bejegyzése nyomán újból foglalkozott a kérdéssel s **a szóbanlevő tanárt szabadságolta.** Még abban az esetben is, ha a tanárt felmentenék a bíróságok, **nem hajlandó megtűrni, hogy állami fővárosi iskolában tanítson.** Az interpelláló képviselő azt is kérte, hogy nagyobb számban alkalmazzon **törzsökös magyar származású tanárokat.** A miniszter megjegyezte, hogy a törzsökös magyarság kifejezésből jelszó lett. Nem is tudja, hogy kit értenek törzsökös magyar alatt.

Bajcsi Zsilinszky Endrének arra a megjegyzésére, hogy **a parasztságot érti alatta, a miniszter rámutatott arra, hogy a magyar parasztság nagyrésze a 17—18. században kapta családi nevét, addig csak keresztnevet viseltek,** viszont a városban a külföldről bejöttek már a családi nevüket viselték és azt meg is tartották. Vitatkozni szoktak azon, hogy **az anyai ágon magyar származású magyar-e. Felfogása szerint az, aki a magyar fajhoz tartozónak érzi magát és magyarul gondolkodik, az magyar.**

A miniszter válaszát a Ház tudomásul vette.

Bajcsi Zsilinszky Endre továbbra is megjegyzéseket tett s többször indulatosan közbekiáltott. Végül is az elnök a mentelmi bizottság elé utasította.

A papirfogyasztás

Baros Endre a miniszterelnökhöz intézett interpellációt a papirfogyasztás korlátozásával kapcsolatos legutóbbi intézkedés, valamint a kedvezményes hírlapírói vasuti bérletjegyek tárgyában.

Teleki Pál gróf válaszában rámutatott arra, hogy részben Finnországból és Németországból hoztunk be papirt, ami most valutáris és szállítási nehézségekbe ütközik. Ez az oka annak, hogy kénytelen megszorítani a papirfogyasztást, a másik ok pedig az, hogy bizonyos tartalékot kell tartani. Ez a tartalék most kb. 300—400 vagont tesz ki. Ezt szeretné felemelni, mert a mai európai helyzetben beállhatnak olyan állapotok is, amikor ezekből a tartalékokból kell élni. Az interpelláló másik kérdésére válaszolva kijelenti, ha mindenkinek adnának vasuti szabadjegyet, aki kér, akkor különvonatot kellene járatni a szabadjegyeseknek. A napilapoknak inkább kell szabadjegy, mint a szaklapoknak. A Ház a miniszterelnök válaszát tudomásul vette.

Bomlási folyamat a Hubay-féle nyilaskeresztes pártban

Három részre bomlik a párt

Budapest november 29. A nyilaskeresztes pártban (Hubay-féle párt) bomlási folyamat indult meg. A párt képviselői szerda délelőtt a Ház egyik értekezleti termében értekezletre ültek össze és többen bírálatban részesítették a párt vezetését, magatartását és egyes lépéseit. Már az értekezlet elején a párt két tagja Zimmer Ferenc, akit a pesti déli kerület lajstromán választottak meg és Halmay János a kalocsai kerület képviselője **bejelentette, hogy kilép a pártból.**

A parlament folyosóin elterjedt hírek szerint még további kilépések várhatók és a kilépettek egyelőre nem csatlakoznak semmilyen párthoz, vagy frakcióhoz, hanem várakozó álláspontot foglalnak el. A nyilaskeresztes párt megmaradó tagjai is a szerda délelőtti értekezleten elfoglalt álláspontjuk alapján kétcsoportra oszlanak. A nagyobbik csoport a kimondott Szálasy pártiak, Hubay Kálmán köré tömörül és számuk 12—15-re tehető.

A másik csoport **Rácz Kálmán köré tömörül,** vagy helyesebben ennek a csoportnak Rácz Kálmán kíván a vezetője lenni. Miután a pártból még további 5—6 képviselő kilépését várják, azt lehet mondani, hogy a nyilaskeresztes párt **tulajdonképen három részre bomlik,** amelyek közül számban a legnagyobb a Hubay-féle csoport. A párt tagjai a ma délelőtt kb. 3 órán át tartó tanácskozáson nem tudtak végleges állásfoglalásra jutni s este 7 órára újabb értekezletre ülnek össze a párt Andrássy-úti helyiségében.

— **Németországban új talpbőrpótlékot találtak fel,** hulladékbőröket használnak fel, erős kötőanyag hozzákeverésével.

Hungária filmszínház.
MA már utoljára:
A diadalmas férfi
NAGY KATO és WILLY FRITSCH érdekes filmje.
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Világhiradó!
Holnap: A SEJK FIA!

Az első reverzális perek tárgyalása a debreceni református egyházban

Kérik a reverzális törvény megváltoztatását
A szülőket is felelősségre fogják vonni a jövőben

Nagy jelentőségű bírósági tárgyalása volt tegnap délelőtt a Debeceni Református Egyháznak. **Most tartották az első reverzális pert, mégpedig két tanács előtt és ezzel megkezdték azt a védelmi munkát, amely a református egyházban már régebben esedékessé vált.**

A bírósági ülést az I. számú tanácsban **Uray Sándor** h. püspök egyházkerületi főjegyző és dr **Csürös Ferenc** tanácsnok elnöklésével folytatták, az előadói tisztet **Mezey Béla** lelkipásztor töltötte be, a bíróság tagjai pedig id. **Harsányi Pál, Ujvári Lajos** és **Mocsáry László** igazgató tanító voltak.

A II. számú tanács elnöksége dr **Dancsházy Sándor** lelkipásztorból és dr **Gyöngyössy József** járásbíróból állt, az előadó pedig dr **Farkas Pál** lelkipásztor volt, míg a bíróság tagjai **Kovács József** lelkipásztor és **Tóth Lajos** kályhásmester presbiter voltak.

A megidézett egyháztagok kihallgatása során az első benyomás az volt, hogy **a reformátusok rendszerint nincsenek tisztában a reverzális törvény rendelkezéseivel.** Sokan azt hiszik, hogy ha jelentkeznek a házasulandók egyikének lelkipásztoránál és az kijelenti, hogy nem esketheti meg őket másként, csak ha az ő egyháza javára vallásmegegyezést kötnek a születendő gyermekre nézve, abban az esetben a másik fél — rendszerint a református — köteles is aláírni a megegyezést. Holott a helyzet úgy áll, hogy **ha nem kötnek megegyezést, akkor a fiúk az apa, a leányok az anya vallását követik.**

A felek kivétel nélkül **nagy megbánással vették tudomásul, hogy a református egyház elleni cselekedetet követtek el és ígérték, hogy református egyházukhoz hűséggel ragaszkodnak és viseltetnek és gyermekeiket református szellemben nevelik.**

Az ítéletek tulnyomó esetben az úrvacsorától egy esztendőre való eltiltásra szóltak. A zsinati utasítás értelmében az ítéletet közhirré kell tenni.

A meghozott ítéletben a felek minden esetben megnyugodtak.

A tárgyalások befejezése után a két tanács **Uray Sándor** h. püspök elnöklésével közös értekezletet tartott, amelyen **fontos határozatokat hoztak.**

Dr Csürös Ferenc tanácsnok presbiter javaslatára kimondták, hogy **presbiterekből álló reverzálisügyi permanens bizottság szervezését kérik a presbiteriumtól és ugyanezt minden egyházrésztől.** Ez a bizottság lesz segítségére a lelkipásztoroknak és elvi határozatokat is hozhat. Elfogadták **Csürös Ferencnek** azt a második javaslatát is, hogy kérik a presbiteriumot, **intézzen feliratot a zsinathoz és tegye meg az első konkrét lépést ezzel, javasolván, hogy az egyházkerület a maga nagy súlyával is hasson oda, hogy a zsinat a reverzális törvény megváltoztatásáért írjon át a törvényhozáshoz. Az a konkrét kérés: töröljék el annak lehetőségét, hogy a születendő gyermekre nézve vallásmegegyezést lehessen kötni, hanem a fiúk az apa és a leányok az anya vallását kövessék.**

Albrecht főherceg feleségének szerencsés autóbalesete

Szerencsésvégű autóbaleset érte Albrecht királyi herceg feleségét, ki **gépkocsin** Szegedről Budapestre utazott. Kecskemét határában a királyi hercegné sofőrje előzni akarta Farkas Bálint lajosmizsei gazda **lovaskocsiját.** A gépkocsivezető még idejében dudált, a lovaskocsi azonban minden jelzés nélkül **hirtelen jobbra fordult és a gépkocsi összeütközött a szekérrel.** A sofőr rémülten nézett hátra, nem történt-e valami baja a hercegasszonynak. **Szerencsére azonban csupán a gépkocsi rongálódott meg. Katalin királyi hercegasszonynak nem történt semmi baja.**

Magyar és külföldi bélyegek

óriási olcsó választékban a „Méliusz" könyvkereskedésben

Itt a cukorrépa-rendelet

A 36 tagú országos bizottság pénteki ülésén tárgyalja a cukorrépatermeléssel s a cukorgyártással kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról szóló kormányrendeletet és a rendelet a cukorrépatermelés eddigi korlátozásának megszüntetésével lehetővé teszi, hogy minden gazda, tehát az is, aki az úgynevezett répakataszterbe felvéve nem volt, tetszés szerinti területen cukorrépát termelhessen. A cukorrépa átvételi árát a kormány az ez évi 2.20 pengős árral szemben 2.80 pengőben állapította meg a termelők részére a cukorgyárak részéről juttatott egyéb kedvezmények és természetbeni szolgáltatások fenntartása mellett. Az 1940. évre járó termelési előleg összegét pedig felemelte a répaárhoz viszonyítva magasabb összegben, kat. holdanként 80 pengőben állapítja meg.

Közel hétszázan jelentkeztek a meghirdetett birtokok igénybevételére

A zsidóbirtokok kishaszonbérlet, vagy tulajdon formájában igénybevételére kiadott jelentkezési felhívás határideje tegnap, november 29-én délben lejárt. A határidőig, szerdán déli 12 óráig, **közel 700-an jelentkeztek a meghirdetett birtokok igénybevételére.** Előzőleg azonban az elsőfokú közigazgatási hatóságtól mintegy **ezerhatszázan vittek el jelentkezési lapot, de ezeknek** alig fele tett ténylegesen ajánlatot.

A jelentkezők egyrésze bérlet, másrésze tulajdonként igényli a meghirdetett földeket. A felajánlott összegek természetesen a föld minősége és a városhoz való közelebb vagy távolabb fekvése szerint különböző. Általában **300 pengőtől 900 pengőig tettek ajánlatot holdanként.**

Az igénylők **95 százalékban földmíves emberekből kerülnek ki, akik valóban maguk akarják megmüvelni a földeket.** Jelentkezéseiket általában tökéletesen felszerelve, tisztifőorvosi bizonyítvánnyal nyujtották be. A határidő lejárta után is többen akartak még jelentkezni, ezeket azonban visszautasította az elsőfokú közigazgatási hatóság.

Óriási érdeklődés nyilvánul meg Telmányi december 3-i koncertje iránt

A Zenekedvelők Köre hangversenyprogrammjának kiemelkedő eseménye lesz a vasárnap esti hangverseny, amely iránt még a vidéken is oly nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy pl. Hajdúböszörményből és Hajdunánásról külön motoros vonatot kellett beállíttatni az onnan érkező közönség számára.

A jegyek elővételben rohamosan kelnek a Csáthy-könyvkereskedésben.

Néhai Gömbös Gyula özvegye meghalt

Budapest, november 29. Vitéz jákfai Gömbös Gyuláné, néhai vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök felesége szerdán délelőtt 11 órakor meghalt. Már régebb idő óta betegeskedett, s nemrégiben szállították be a nagytétényi kuriából a Boros-klinikára, ahol súlyos műtétet hajtottak végre rajta. Az operáció azonban már nem tudott segíteni s a nagy beteg hosszú szenvedés után elhúnyt.

A Kormányzó a következő részvéttáviratot intézte vitéz jákfai Gömbös Ernő hadnagyhoz édesanyja elhúnyta alkalmából:

Vitéz jákfai Gömbös Ernő hadnagy Nagytétény. Végtelen nagy sajnálattal értesültünk édesanyátok elhúnytáról és a Benneteket eltöltő fájdalomban együttérezve Veletek, mindhármótoknak feleségem nevében is a legmelegebb részvétünket fejezem ki. **Horthy.**

Knight György skót lelkész Debrecenben

Akik a zsidók között hirdetik az evangéliumot

Kedves vendégei voltak tegnap a debreceni reformátusoknak. Itt járt a Budapesti Skót Misszió lelkipásztora, **Knight György** és **Forgách Gyula** volt sárospataki lelkipásztor, aki most szintén a skót misszió lelkésze. Szerdán délután zsúfolt teremben a KIE helyiségében bibliaórát tartottak, amelyet ének- és ima után **Uray Sándor** h.-püspök nyitott meg, bemutatván a kedves vendéglelkészeket.

Knight ezután elmondotta, hogy főleg a zsidók között hírdetik a Krisztus igéjét. Nem arra törekszenek, hogy ezek a zsidók áttérjenek, hanem, hogy megtérjenek és új életet éljenek.

Gyönyörűen fejtegette Jézus szavait: „Én vagyok az út, az igazság és az élet". Arról beszélt, **mi a különbség a jó keresztyén és a jó zsidó, a tisztességes keresztyén és a tisztességes zsidó között.** A zsidóknak meg van az útjuk az Istenhez, ott a törvény az Ótestamentumban, ez és a tízparancsolat **közös kincse a zsidóknak s keresztyéneknek.** Az igazság is benne van a zsidó vallásban, **sőt ez a főpontja** a zsidóvallásnak. Miért hírdetem tehát a zsidók között az Evangéliumot? **Mert hangsúlyozni akarom a szeretet, amely benne van az Istenben.** A zsidók az igazságot hangsúlyozzák. Náluk ez a központ, nálunk a szeretet. **A tisztességes zsidónak a szociális igazság a leg fontosabb dolog.** A tisztességes zsidónak az úgynevezett mennyország meg lesz ebben a világban, amikor minden ember megtér Istenhez. Akkor miért törődünk mi keresztyének a zsidókkal? Mi különbség van közöttünk? Milyen különbség van az erkölcsös életű keresztyén és az erkölcsös életű zsidó között? **Az élet.** Csak az az ember, aki újászületett, aki Istenhez megtért s Istenben él, **az él a szó igaz értelmében, a többi csak létezik.**

Igen érdekesen világította meg azt a helyzetet, amely bekövetkezett a pünkösdi Szentlélek kitöltése után. — Az örömittasság valósággal félremagyarázásokra adott alkalmat, azt mondták ezekről a boldog emberekről, hogy bolondok.

— **Pedig** — folytatta **Knight György,** — **amikor az ember megtapasztalja a maga életében a Jézus szeretetét, mikor rájön, hogy az Isten az ő barátja, akkor nem kell félnie a holnaptól, sem a háborútól, vagy a jövő élettől, semmitől sem.**

— **Nagyon sokan keresztyének ellene vannak annak, hogy a zsidóknak hirdetjük az evangéliumot, azt mondják van azoknak jó vallásuk. Ez igaz. — Ugyanaz a vallásuk, mint a keresztyéneké. De nekünk van „új életünk" amely ott kezdődik, amikor a bűn meghal és a lélek feltámad a Jézus Krisztusban.** A zsidó nép a legboldogtalanabb a világon, mert nem él, csak létezik. Ha megtapasztaljuk ezt az új életet, vajjon lehet-e ezt megtartani a magunk számára és át nem adni másnak? Lehet-e keresztyén embernek át nem adni ezt az örömet másoknak? Az az ember, aki át nem adja, a szó igaz értelmében, nem keresztyén.

A mélyhatású bibliamagyarázat után **Forgách Gyula** lelkipásztor beszélt:

— Nagy szükség van most a Szentírásra — mondta — mert olyan időkben élünk, amikor a Szentírás súlya sok ember előtt megfogyatkozik, sok ember hite megrendült, **sőknak a lelkét megfélemlítették a körülmények és részint nem meri hinni, amit az Irás mond, részint már nem is hiszi. Az emberek nagyrésze elfelejti már, hogy az Isten az úr a világ felett, hogy nem az erő nem a hatalom az, ami intézi az emberi sorsát.**

— **Vannak, akik azt mondják, hogy nincs a zsidók között becsületes ember hogy nincs köztük olyan, aki méltó lenne arra, hogy befogadják a keresztyén társadalomba, aki az emberiség nemes javulását építené és segítené. Elfelejtik, hogy Pál apostol is zsidó volt. Amikor ez a nép nem fogadta el a Messiást, az Isten szétszórta őket minden népek közé. Nincs a világtörténelemben arra példa, hogy egy nép, — amelyet szétszórnak, meg is maradjon. Ha elveszik hazáját, egy-két évszázad alatt vége annak a népnek. Itt van kétezer esztendő és a zsidó nép még mindig meg van.**

Végül a budapesti skót misszió immár 98 éve tartó munkájáról beszélt.

A két értékes előadásért **Uray Sándor** mondott meleg szavakkal köszönetet és a bibliaóra imával, énekkel véget ért.

— **Székrekedésekben szenvedő, bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknél a bélmozgást regge léhgyomorra egy pohár természetes Ferenc József keserüvíz csakhamar megélénkíti, az emésztőcsatornában összegyült salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg orvosát!**

FARKAS JENŐ budapesti cigányprimás kombinált jazz-zenekarával

minden este a **„Rózsabokor étteremben"** hangversenyez.

Cégt. Rácz Rezső. Telefon: 19-01

A háború kihatása a magyar közgazdaságra

Szeptember havában kitört háború mind a mai napig az eredeti hadviselő felekre s területekre **korlátozva** maradt tehát eddig elkerülte **az európai államok nagyobb részét. Ám a modern** háborút immár **nem kizáróan a fegyverek** ütőereje dönti el, **de a** győzelem kicsikarásában **nagy szerepe,** sőt döntő fontossága van **a gazdasági** tényezőknek. Ezek szerint **ha a fegyveres** mérkőzés csak az eredeti **hadviselő** felekre korlátozódott is; a gazdasági életre ugyanezt nem mondhatjuk, mert a háború gazdasági következményei alól, a semleges politikát követő államok sem vonhatták ki magukat s így a nemzetközi gazdasági életbe jóformán észrevétlenül betört a gazdasági világháború.

A gazdasági háború romboló következményei ellen a leghatásosabb fegyver a **nemzeti termelés zavartalan folytatása, sőt annak minél nagyobb mértékben való fokozása.** Természetesen nemcsak a mezőgazdasági termelésről van szó, de az ipari termelésről is, mert ipari termelés nélkül nincsen ütőképes hadsereg, erre pedig nemcsak a harctereken van szükség, de a semleges politika bástyái mögött is tettrekész hadseregnek kell állania.

A nemzeti termelésnek három legfontosabb alkateleme: a nyersanyag, föld és a munkaerő.

A magyar nemzeti termelés ezidőszerint abban az irigylésreméltó helyzetben van, hogy mindez elemek teljes birtokában van.

Ebben a tekintetben az isteni gondviselés sietett a magyar nemzet segítségére, amidőn ebben az évben kitűnő terméssel áldotta meg a magyar gazda verejtékes munkáját. Ennek igazolására álljanak itt az utolsó állami vetésjelentés adatai, összehasonlításban a múlt évi termési adatokkal, azzal a megjegyzéssel, hogy a kárpátaljai termés adatai ezekben a számokban nincsenek benne s hogy a számadatok millió q-t jelentenek.

	1939.	1938
Búza	30.7	26.9
Rozs	9.0	8.0
Árpa	7.8	7.2
Zab	3.6	3.1
Tengeri	22.5	26.6
Burgonya	23.6	21.4
Cukorrépa	10.8	9.7

Ezek az adatok beszédesen mutatják, hogy termésünk a tengerit kivéve, mindenütt emelkedett. A búzára, mint legfontosabb szemes terményre nézve meg említendő, hogy a nyilvános tárházakban július havában 2,000.000 mázsa körüli mennyiség volt tárolva, egészen bizonyos magánkezekben is volt még ugyanennyi tartalék, úgyhogy búzából 35 millió mázsa körüli mennyiség áll rendelkezésre, a nemzeti szükséglet kielégítésére, ebből az összegből a saját szükséglet és vetőmag 20 milliót tesz ki így bőséges ellátást feltételezve 15 millió mázsa felesleg áll rendelkezésre, de a saját szükséglet fedezése után jelentős felesleg áll rendelkezésre rozsból, árpából és burgonyából is. Cukorexportunk az utóbbi években megszünt, viszont a termés eredménye a hazai szükségletet bőségesen fedezi. Kétségtelen, hogy a legfontosabb **élelmicikkek liszt, cukor, zsír, szalonna, burgonya** ellátás tekintetében **biztosságunk** nagyobb, **mint akármelyik hadviselő** nemzeté, sőt alig van még egy európai állam amelynek helyzete a mienkével azonos volna. **Az elsőrangú** élelmi cikkek közé tartozik a só is, ezen szükségletünk fedezése is teljesen biztosítva van az aknaszlatinai sóbányák évi száz ezer tonna termelésével.

Nyersanyag ellátásunk szempontjából legfontosabb szükségleti cikkünk: vasércek, fémek, gyapot, olaj, tüzifa és szén, csak mellesleg említve mezőgazdasági iparunk nyersanyagszükségletét melyet azonban teljes egészében fedez mezőgazdasági termelésünk.

Vasércek és fémek hazai termelése nem elegendő a szükséglet fedezésére, de a hiány fedezése biztosítva van Jugoszlávia és Görögország részéről, ahova ellenértékként búzát és iparcikkeket szállítunk

A textilművek fedezésére szükséges gyapjú csak részben van biztosítva a hazai termelés által, sőt a gyapot szükséglet teljesen import útján fedezendő. Ám a termelés folytonosságának biztosítására szükséges több havi szükséglet biztosítva van, részint Egyiptomból búza ellenében, részint Amerikából éspedig a trieszti kikötőbe való átvétel kikötése mellett.

A lispei olajmezők termelése már ezidő szerint is biztosítja a hazai szükséglet kétharmad részét — napi 60 vasúti kocsi termeléssel — ám etekintetben a termelési kilátások olyan biztatóak, hogy igen rövid idő alatt kilátásunk van a szükséglet teljes fedezésére.

A harmadik termelési tényező a munkaerő. Istené legyen a háló, dolgos munkásokban nagy a bőség, úgy a barázdákban, mint a lendítőkerekek mellett is.

E rövid eszmefutattás meggyőzően bizonyítja, hogy a magyar nemzeti termelésnek nemcsak a folytonossága van teljesen biztosítva, de minden előfeltétele meg van az erős iram fokozására is, mert ezekben a sorsdöntő időkben a nemzeti létfenntartás parancsoló szükséglete a termelés fokozása, úgy a mezőgazdaságban, mint az iparban.

A magyar nemzet hosszú évszázadok óta most először van abban a helyzetben, hogy nem kell idegen érdekekért véreznie, tehát ezt az időt kell felhasználnia arra, hogy gazdaságilag is megizmosodjék. Erre pedig most van a legkedvezőbb alkalom, midőn a nemzetközi piacokon minden terményre égető szükség van. A dolgos magyar kéz értékes termelvényeit a nemzetközipiac eddig is ismerte és vásárolta is, de most még fokozottabb mértékben keresi és meg is fizeti jó árakon, mert nagy szüksége van reá.

A magyar gazdasági életnek ma egyetlen kötelessége és jelszava lehet: **Termelni! Termelni! Termelni!** Aki ma a nemzeti termelés szolgálatába áll, nemcsak egyéni és anyagi érdekeinek tesz eleget, de elősegíti a nemzet gazdasági élete alapzatának sziklaszilárd megerősítését, hogy arra mint megdönthetetlen alapra legyen építhető a **szebb és boldogabb magyar jövendő!**

(Sz.)

Százkilencvenöt állami gyakornok kinevezése

Budapest, november 29. Hivatalosan közlik: Az értelmiségi munkaerők munkanélküliségének enyhítése céljából a kormány még 1937-ben úgy intézkedett, hogy az állami közigazgatásban költségvetésileg rendszeresített állásokon felül 850 főiskolát végzett egyén alkalmaztassék. A kormánynak ez az intézkedése kizárólag szociális célzatú volt. Az ideiglenesen alkalmazottak közül azok, akik e szolgálatban beváltak, **az állami költségvetésben rendelkezésre álló lehetőségeken belül rendszeres állásokba helyeztettek el.** A főiskolai képesítésű ideiglenes munkaerők végleges elhelyezése ügyében még igen jelentős további lépést jelent a kormánynak az az intézkedése, hogy **195 ilyen ideiglenes alkalmazottat főiskolai képesítésű állami gyakornokká nevez** ki. A kinevezéseket a hivatalos lap **december 1.i számában fogja közölni.**

Esterházy János gerinces beszéde a szlovák parlamentben

Pozsony, nov. 29. A szlovák képviselőház keddi ülésén, amelyen a kormány nyilatkozata feletti vita indult meg, Esterházy János gróf a magyar népcsoport elnöke nagy beszédet mondott. A szlovákiai mnagyarokról szólva kijelentette, hogy őket elsősorban az érdekli ,hogy milyen a kormány álláspontja a nemszlovák népcsoportok tekintetében és hangsúlyozta, hogy a kormánynyilatkozat szerint Szlovákia nemzeti állam, amely elnevezés bizonyos aggodalmat kel.

A nemzeti állam fogalmának hangsúlyozása könnyen oda vezethet ahhoz, amit a magyarságnak húsz éven át kellett tapasztalnia, hogy a szlovák nemzet fiai elsőosztályú állampolgárok lesznek, a többi népcsoport pedig második, vagy harmadosztályú állampolgár.

Továbbiakban áttért a kormánynyilatkozat külpolitikai részére s rámutatott Csáky István gróf magyar külügyminiszternek a napokban elhangzott beszédére, hogy a megkötött gazdaságpolitikai egyezmény kiindúló pontja lehet Magyarország s Szlovákia közti viszony komoly megjavulásának. A magyar nép — folytatta Esterházy, semmiképen sem veszélyeztet semilyen szlovákiai érdeket s csak hálásak lehetünk a magyar külügyminiszternek, hogy nyiltan és világosan körvonalazta a magyar álláspontot, amivel megkönnyítette a közeledéshez vezető utakon való tovább haladást.

Ezután részletesen foglalkozott a szlovákiai magyarok helyzetével és viszonyaival, majd kitért arra, hogyan érvényesülnek a polgári szabadságjogok a gyakorlatban, különösen a magyarság tekintetében. A magyar nyelv használat erősen korlátozott, egyenrangúságról szó sincs. Magyarnak szinte lehetetlen közhivatalba jutni. A magyar munkások a legnagyobb bizonytalanság előtt állanak állandóan. Magyarország felé valóságos szellemi zár áll fenn. A szabad véleménynyilvánitás már szinte anekronizmusnak tetszik és több bajt okoz, mint jót. Túlsok befolyás jut a besúgásnak és a rosszindúlatnak. Meg kell állapitanom — mondotta Esterházy, hogy a magyarság gazdasági helyzete ma rosszabb, mint volt a csehszlovák uralom allatt. A szlovákiai magyarságot tervszerűen és rendszeresen kiszorítják a gazdasági élet egész területéről. Sorsunk az Uristen kezében van! — fejezte be beszédét Esterházy János gróf, — elsősorban töle kérem tehát, az itteni magyarok sorsának jobbrafordulását. Addig is önfegyelemmel, béketűréssel és kitartással vállaljuk a ránk háruló küzdelmet. A kormánynyilatkozat elfogadását a kérdésére adandó választól tette függővé.

(MTI.)

A nyilas párt esti értekezlete

Két képviselő kilépett a pártból, de a válságot elsimították

Lapunk 3. oldalán budapesti tudósítást közlünk a nyilaspárt kebelében kitört nézeteltérésekről. **Éjfél után** pótlólag a következő telefonjelentést kaptuk:

A nyilaskeresztespárt esti értekezletén, amelyet a párthelyiségben tartottak, úgylátszik **sikerült kiküszöbölni az ellentéteket** és így a válság, amely délelőtt szakadással fenyegetett, **legalább is egyelőre elsimult. Az esti értekezleten a párt valamennyi tagja részt vett, kivéve Zimmer Ferencet és Halmay Jánost, akik formálisan kiléptek a pártból.** Nyilaskeresztes körökből származó értesülés szerint az esti értekezleten **úgy döntöttek, hogy nem szakadnak szét és az értekezlet után a párt tagjai együtt is vacsoráztak.**

A nyilaskeresztes képviselők közül többen készülnek a felhatalmazási vitában való felszólalásra és az **apropiációs törvényjavaslat tárgyalását kívánja a párt felhasználni arra, hogy ismét bevonuljon az ülésterembe.** Politikai körök értesülése szerint a nyilaskeresztespárt polgári gondolkodású tagjai s a szélsőségesebb tagok között főként három kérdésben merültek fel ellentétek:

1. az egyenruha viselés, 2. **a párt parlamenti passzivitása és 3. a forradalmi tendenciák kiküszöbölése.**

Scheidemann meghalt

London, november 29. A Reuter Iroda kopenhágai jelentése szerint Scheidemann Fülöp, volt német kancellár szerdán Kopenhágában meghalt.

Idegen repülők Norvégia felett

Oslo, november 29. A szerdai nap folyamán több idegen nemzetiségű repülőgépet láttak norvég terület felett átrepülni. Délután fél négy óra tájban egy német felderítő vízirepülőgép kényszerleszállást végzett a norvég partok közelében. A gép négy főnyi legénységét a norvég hatóságok internálták. A német repülőknél sem fegyvert, sem feljegyzést nem találtak.

Angol jelentés a Borkum elleni légitámadásról

London, november 29. Az északitengeri Borkum-sziget ellen végrehajtott támadás válasz a német repülők shetlandi látogatására. A támadás nyomon követte azt a felderítő repülést, amelyet angol repülők **hétfőn éjszaka** végeztek Északnyugat-Németország fölött és a szombati felderítő repülést, amelynek **során** angol repülőgépek fontos **német** tengerészeti támaszpontokhoz, így Wilhelmshafenhoz és Helgolandhoz is ellátogattak.

Uj titkos tanácsosok

Budapest, nov. 29. Magyarország kormányzója **vitéz Somkuthy** József nyugállományú **tűzérségi** tábornoknak, ny. m. kir. honvédelmi miniszternek és nemes **Thott** Gábor nyugállományú gyalogsági tábornoknak a haza és a honvédség szolgálatában szerzett kiváló érdemeik elismeréséül a m. kir. titkostanácsosi méltóságot adományozta.

— Maly Sándor dr. rendőrfogalmazót Szentesre helyezték. A debreceni rendőrkapitányság tisztikarának egyik értékes tagját, dr. Maly Sándor fogalmazót a szolgálat érdekében Szentesre helyezték. Maly Sándor távozásával érzékeny veszteség érte a rendőrkapitányságot, ahol pontos, szorgalmas munkájával megbecsülést vívott ki felettesei előtt.

— Ráesett egy ajtó, bordatörést szenvedett. Piac utca 29. számú ház udvarán járt szerdán este Kopányi Józsefné Szepességi u. 6. sz. alatti lakos, aki mint takarítónő van alkalmazásban ott. A sötét udvaron, ahol építkezés folyik, egy ajtó ráesett, úgyhogy elterült a földön. A jajgatásra figyelmesek lettek a házbeliek és kiemelték az asszonyt, aki elvesztette eszméletét. Kihivták hozzá a mentőket, akik kiszállították a sebészeti klinikára.

Bromberg, nov. 29. A brombergi külön bíróság halálra ítélte a lengyel Wroblewskyt és Rybickit, mert meggyilkolták és kifosztottak két német embert.

A

Svábhegyi Szanatórium

(Igazgató főorvos: dr. Györki Béla.)

Budapest centrumától 12 percre fekszik. Kurája pontos betartása mellett élvezheti egy ragyogó világváros összes örömeit. Mérsékelt utószaison árak.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta 2.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA november 25—december 2: „Megváltó", Piac ucca 18., telefon: 14-69. sz. — „Tisza", Magoss György tér 9., telefon: 24-52. — „II. Rákóczy" Külsővásár-tér, Miklós u. sarok, telefon: 23-43. — „Sztankay", Szent Anna ucca 64., telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Vidéki előfizetőinket

Kérjük, hogy a már megküldött postai befizetési lapok felhasználásával, az előfizetési díjakat legkésőbb 4-ig szíveskedjenek befizetni, nehogy az előfizetések késedelmes beküldése miatt a lap küldése akadályokat szenvedjen.

DEBRECZEN Kiadóhivatala.

NOVEMBERI DAL

Suhanj ködös november
Szitáld ónszürke párád,
Földünk ruhája rongyos
Elitta nyár az árát.

Avarszínű karoddal
Fázó keblét öleld át,
Te hetyke szél csak altasd,
De el ne vidd az álmát.

Csörgő jégbocskorodban
Jöhetsz már agg december:
A föld pihegve szunnyad,
Miként az árva ember.

Pulay Erzsi.

— **Dr Tankó Béla egyetemi tanár „Az emberismeret műhelyéből"** című nagyértékű előadását folytatja november 30-án, csütörtökön délután a Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadássorozatában. Az előadás színhelye a Déri-múzeum előadóterme, kezdete délután hat órakor. A páratlanul érdekes és értékes előadás elé nagy érdeklődéssel tekint a közönség.

— **Az Actio Catholica világnézeti kurzusának második előadása** pénteken, decemben 1-én lesz a kath. gimnázium dísztermében délután 6 órai kezdettel. Dr Beresztóczi Miklós pápai kamarás, miniszteri tanácsos „Kicsoda Krisztus", dr Korompai Károly nyiregyházi kórházigazgató főorvos „Gondviselés és szenvedés" címen tart előadást.

— **Nagy érdeklődés előzi meg a Vitézi Szék december 6-iki díszelőadását.** Közöltük a debreceni Vitézi Szék által a Kormányzó Ur Őfőméltósága neve napja alkalmából rendezendő díszelőadás teljes programját. Az érdeklődés annyira emelkedett az előadás iránt, hogy az összes páholyjegyek elfogytak és csak az I. és II. rendű ülőhelyekből áll még rendelkezésre pár darab, amit éppen a nagy érdeklődésre tekintettel kívánatos minél előbb biztosítani a jegyeket árusító dr vitéz Dávid Géza vas kereskedésében, Piac ucca 7. szám alatt. A műsor után — amint már jeleztük — a tiszti vitézek és a meghívott elökelő vendégek családtagjaikkal az Arany Bika szálloda üvegtermébe vonulnak be, ahol vacsora után a táncolni szerető ifjúságnak táncra is lesz alkalma.

— **A Dóczi polg. leányiskola ifj. vörüskereszt csoportja** december 5-én délután 4 órakor az intézet rajztermében a Kormányzó névnapja alkalmából ifjúsági ünnepélyt rendez.

— **Az esztergomi főszékesegyházban** hálaadó szentmisét mutattak be szerdán, Serédi hercegprimás kinevezésének 12. évfordulóján.

A szélhámos palóc asszony garázdálkodik Debrecenben

Az utóbbi időben egyre gyakrabban tűnik fel Debrecenben egy vidéki asszony, aki sorozatos szélhámosságokat követ el a városban. Néhány hétre bejön Debrecenbe és ugyanazzal a trükkel egymásután csapja be az embereket. Amikor azután megszedte magát pénzzel, eltűnik a városból egyidőre.

Annyit sikerült már megállapitani róla, hogy **palóc asszony és Nyiregyházán szokott tartózkodni még huzamosabb ideig.** Az a trükkje, hogy sajnálatraméltóvá akarja tenni magát és pénzt kér az emberektől. Igy például beállított az egyik házba azzal, hogy a váműrök kiöntötték a tejét az állomáson, mert vizes volt és ott maradt egy kosár tojása is, mert nem volt pénze a büntetést kifizetni. Siránkozó hangon kért 20 pengőt azzal, hogy elviszi a büntetéspénz kiegyenlítésére, kiváltja a tojásait és kamatostól visszafizeti a kölcsönt. Sikerült is több helyen ezzel a trükkel kisebb-nagyobb összegeket kicsalni az emberektől, de azután nyomtalanul eltünt a pénzzel.

Érdekes, hogy minden esetben szegény cselédleányok bizalmát keresi, akik nehezen összetakarított pénzüket adják oda az asszonynak, akit azután többet nem látnak. Volt olyan eset, hogy bement az egyik házba és egy kitalált keresztnevű cselédleányt keresett. Amikor azt mondták neki, hogy olyan nem lakik a házban, ügyesen kivágja magát és végül is sikerül a pénzt megszereznie.

A rendőrségen egymásután több bejelentést is tettek a szélhámos palóc asszony ellen, de eddig mindig sikerült megszöknie Debrecenből és máshová teszi át székhelyét. Igen megkönnyítené a hatóságok munkáját a közönség óvatossága. Ha valahol megjelenik egy ilyen trükkel a palóc asszony, azonnal adják át a legközelebbi rendőrnek, hogy az eljárást megindíthassák ellene. Az asszony nemcsak Debrecenben követi el ezeket a sorozatos szélhámosságokat, hanem faluról-falura járva csapja be a hiszékeny embereket és a nyomozás széles körben folyik kézrekerítésére.

x **Dr Forbát Ernő bőrgyógyász,** urológus, rendelését ismét megkezdte. Ferenc József út 26. alatt, passage.

— **Frontharcosok.** December 3-án, vasárnap tartja a frontharcos főcsoport az idei első családias batyus összejövetelét. A tiszta jövedelmet a szegény frontharcosok gyermekeinek karácsonyi megsegítésére fordítják. A vig est műsoráról a vigalmi bizottság gondoskodik. Tánc záróráig, belépődij 50 fillér. Az estély pontosan este hét órakor kezdődik, miért is felkérjük bajtársainkat kedves családjával, valamint vendégeivel együtt a pontos megjelenésre. Jegyek korlátolt számban még kaphatók a frontharcos irodában. Vigalmi bizottság.

Jó és olcsó
a Darmol. Beváltja, amit igér. Nincs vele bajlódás, teafőzés, rossz iz. - Jóizü hashajtó a
Már 14 fillérért is gyógyszertárban. DARMOL

—**Csaba B. E. Bethlen Kata törzsének disztáborozása.** December 3-án este 9 órai kezdettel tartja az Arany Bikában a Csaba Bajtársi Egyesület Bethlen Kata törzse hagyományos műsoros disztáborozását fényes külsőségek mellett. Megnyitót Csobay Katalin törzsfő tart. Ünnepi beszédet mond dr. Sántha Kálmán egyetemi tanár. Énekszámokat ad elő dr. Zsatkovics Endre és dr. Böszörményi Zoltán. Szaval Gyenes Lajos.

x **Cserépkályhákat** legszebb és legjobb kivitelben Tóth utóda ifj. Székely Szücs Sándor kályhásmesternél vásárolhat. A Tiszántúl legnagyobb cserépkályha raktára. Átrakásokat, javításokat helyben és vidéken vállal. Költségvetéssel díjmentesen szolgál. Mielőtt kályhát vásárol, tekintse meg raktáramat, vételkényszer nélkül, Debrecen, Károly Ferenc József út 8. Telefon: 26-70.

— **A Magyar Általános Hitelbank debreceni székházának** tervező építésze Padányi Gulyás Jenő okl. építészmérnök, a budapesti mérnök egylet műépitési szakosztályának elnöke, vetítettképes előadást tart a Mérnök Egylet debreceni osztályának rendezésében december hó 2-án, szombaton este 6 órakor a Déri múzeum előadótermében. Az előadás címe: „Építés városban és vidéken". (A Magyar Általános Hitelbank debreceni székháza és egy dunai nyaralóház.) Az előadás díjtalan, érdeklődőket szívesen lát az elnökség.

— **Holland területen** német ember házába csapódott be egy belga gránát, melyet egy idegen repülőgépre lőttek ki a belga tűzérek. A gránát átütötte a német ember házának falát, de nem robbant fel.

— **Stefánszky Gyula üveges** üvegcsiszoló és tükröntő műhelyét Arany János u. 1 alá helyezte.

— **A Turul Szövetség nagy Mikulás mesedélutánja.** A Turul Szövetség „Attila" B. E. „Tormai Cecile" leány törzse december hó 5-én délután négy órai kezdettel a Vitézi Székház termében rendezi meg első nagyszabású Mikulás gyermek mesedélutánját. Lesz sok szavalat, mese, színdarab, krampusztánc stb... A mesedélután főérdekessége a Mikulás bácsi személyes megjelenése lesz, aki nagy kosarában fogja hozni a jó gyermekek ajándékait, melyeket vers kíséretében fog átadni minden gyermeknek. Kérjük a szülőket, hogy hozzák el kis gyermekeiket és hozzátartozóikat, mert a szórakozás mellett még nemes célt is szolgálnak, mivel a tiszta jövedelmet szegény gyermekek karácsonyi felruházására fogjuk fordítani. Belépődij nincs, csupán műsor megváltás.

— **Lelopták a névtáblát** Tamássy Géza tisztiorvos Simonyi uti villájának kerítéséről. A rendőrség megindította a nyomozást.

Fűzők, melltartók legfinomabb kivitelben, szolid árban
Nusi Fűzőszalon
Rózsa Árpádné Püspöki palota
Telefon: 14-36.

— **Autó hűtőtakaró** elveszett a Széchenyi uccán. Becsületes megtaláló magas jutalom ellenében adja be a kiadóhivatalunk pénztárához.

— **Temesváron házépités közben** egy álvány összeomlot és öt magyar munkás került a törmelékek alá. Két munkás meghalt, három súlyos állapotban a korházba került.

— **A holland partokat nagyon veszélyeztetik az aknák.** Az egyik nagy aknát az ár Helder községben a lakóházak közelében sodorta a partra. Sanvoort fürdőhelyen az ár tíz aknát sodort a partra. Ezek az aknák angol gyártmányuak.

— **Vadászokat toboroznak napidijjal a németek** a lengyel erdőségekbe, mert ott annyi a vad, hogy irtásukkal a birodalom hússzükségletét jelentősen lehetne befolyásolni. A vadászoknak ingyen vasúti jegyet adnak és naponként tíz márkát is kapnak.

— **Frontharcosok figyelmébe!** Ma, csütörtökön este 7 órai kezdettel, az otthonhelyiségünkben rendes havi tagértekezletet tartunk. Az értekezlet után Sarkadi Sándor HÉV főintéző, a főcsoport pénztárnoka előadást tart a kémekről és a kémkedésről. Elnökség.

Értesitem a nagyérdemü hölgyközönséget, hogy Renc Antal fodrászüzletében, Kossuth ucca dolgozom,
Peszkó

Anyakönyvi hirek

Születések: Kanál Ferenc felesbérlő, Haláp 122. fiú János. Sántha Jenő Máv. főmérnök, Csapó ucca 22., leány Zelma. László István kőmüvessegéd, Kinizsi ucca 22., fiú József és ikertestvére István. Fiák István egyetemi altiszt, Poroszlay út 6., leány Magdolna. Aszman Ferenc kereskedő, Batthyány ucca 16. fiú László. Lengyel László leventefőoktató, Szent Anna ucca 32. fiú Iván László. Steinberger Dezső röfőskereskedő, Kossuth-tér 2., leány Judit. Tóth Mihály gazdálkodó, Elep 124. leány Juliánna. Popsa Mihály mozdonyvezető, Püspökladány, fiú János.

Házasságkötések: Kozák János napszámos, Bellegelő 300—Miskolczi Mária Bellegelő 330. Kovács Mihály vil. váll. altiszt, Torockó ucca 21.—Szilágyi Mária ugyanott. Juhász Mihály napszámos Bellegelő 13.—Kecskés Anna ugyanott. Schweiger Arnold földbérlő, Tiszabercel Klein Erzsébet, Hunyadi ucca 4. szám. Schwartz Imre vásári kereskedő, Kórház ucca 9.—Grünwald Ilona, Téglás.

Halálozások: Özv. Dobi Jánosné Albert Juliánna ref. 76 éves, Hajnal ucca 3. szám. Ökrös László városi adótiszt, ref. 49 éves, Eötvös ucca 9. Barbócz Károly műszerész, ref. 23. éves, Szeremley ucca 4. Gajdán Lajos állatkereskedő ref. 53 éves, Kiss Áron ucca 27. Szilágyi Lajos birósági végrehajtó ref. 63 éves, Vörösmarty ucca 9. özv. Barta Mihályné Gyulai Erzsébet ref. 72 éves, Hadházi ucca 23. dr Berger Artur orvos, izr. 42 éves, Derecske. Sipos Jánosné Szabó Mária ref. 44 éves, Hajdú-Sámson. Pásti Jánosné Varga Juliánna ref. 72 éves, Fancsika 78. Dancsy Gábor nyug. MÁV altiszt, ref. 84 éves, Bercsényi ucca 29. szám.

MIKULÁSRA fényképalbumot KARACSONYRA fényképet, fényképezőgépet, fotofelszerelést
Berzékitől, Piac-utca 38. szám.

— **A velencei tó partján öt millió pengővel épitenek szállodákat, fürdőket.** Egy külföldi pénzcsoport megvásárolta a Velencei tó partvidékét és öt millió pengős költséggel szállodákat, fürdőket épitenek. Az a terv, hogy az épitkezéseket a jövő év elején már megkezdik. A partot kiépitik kötöltéssel és hidakat épitenek a vizig. A terület nagyrészét a székesfehérvári káptalan adta el a vállalkozóknak, akik a kevesebb pénzű fürdőzők számára akarják kellemessé tenné a vadregényes, kellemes vizü Velencei tavat és ezzel a Balatont pótolni.

— **A dohánylevelek beváltása** december 11-én kezdődik és 14 napig tart. A második turnus január 3-án kezdődik. Nagylétán december 18-án jelennek meg a dohábeváltók.

— **Baranyában 3500 éves bronzkori temetőt tártak fel** és igen értékes anyag került felszínre. A zengővárkonyi temetőből festett díszes kerámiákat ástak ki. Ezideig 440 ősi sírt ástak fel. Szebenyében hamvasztásos bronzkori temetőt találtak. Megtalálták a századokkal ezelőtt elpusztult Fehéregyháza nyomait is.

— **A német autókat gázüzemre épitik át** és Berlinben már 1200 autóbusz gázzal jár. Egy acélpalackban 33 kiló gáz van és ez elegendő kisebb személyautóknál 300 kilométeres úthoz. Gázos palackokat minden nagyobb városban lehet kapni és bőségesen gyártanak.

— **Hollandiában árvíz fenyeget** mert a napok óta tartó esőzés következtében a folyók megduzzadtak.

— **Hirtelen meghalt** Remete József 73 éves álmosdi földmíves a lakásán. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy halálát szívbénulás okozta. Temetésére a debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Szinház, Film, Szórakozás

CSOKONAI SZINHÁZ MÜSORA:

Csütörtökön este: **Krétakör.**
Péntek este: **Orvoskisasszony.**
Szombaton este: **Ki gyereke vagyok én.**
Vasárnap d. u: **Ki gyereke vagyok én**
Vasárnap e.: **Ki gyereke vagyok én.**
Hétfőn este: **Ki gyereke vagyok én,** (utolsó bérletszünet).

Szinházi iroda jelentése:

Ma búcsúzik Ölvedy Zsóka a debreceni publikumtól. A hatalmas sikert aratott „Krétakör" c. kínai játékban.

Ma csütörtökön délután: 20, 30, 40, 50 filléres árban, katonaelőadásként a „Zenélő óra".

Pénteken este: **Orvoskisasszony.**
Szombattól: **Ki gyereke vagyok én.**

SZINHÁZI KIS TÜKÖR

A legremekebb, legszórakoztatóbb burleszk-operettet adja búcsúzóul Kardoss Géza kitűnő együttese, a „Ki gyereke vagyok én" háromórás szakadatlan vidámságban. Tele van ez a darab remek helyzetkomikumok sorozatával, uniatságos figurák tömegével és mind ehhez hozzájárul az „Egy bolond százat csinál" népszerű komponistájának Walter Lászlónak öndöngősen fülbemászó, finom, könnyed muzsikája.

Nemcsak a gyermek apja ismeretlen a darabban, hanem a darab szerzője is a közönség előtt. Valaki névtelenül postára tette a színdarabot, a „Ki gyereke vagyok én" librettóját és csak annyit közölt, hogy a szerzői díjat hova fizessék.. Azóta egész Budapest, ahol óriási sikert aratott a darab, izgatottan találgatja, ki lehet a szerző. Sokan Török Rezsőre gyanakodtak, de bizonyosat nem lehet tudni. Csak egyet: hogy a darabon mindenki remekül mulat.

Hotty Éva, ez a bájos és végtelenül tehetséges primadonna, aki két szerepével is hosszú időre belopta magát a debreceni közönség szívébe, játssza a darab női főszerepét azt, amelyiket Budapesten Komár Julia alakított. Nagyszerűen játszik, izzó nőiességgel tölti meg a színpadot, végtelenül kellemesen énekel és csodálatosan táncol. Tomboló sikere lesz. Mellette Mester Tibor alakítja nagyszerű karikirozó ösztönnel Kertész Dezső szerepét.

Bánhidy József, ez a csodálatosan széles skálájú művész egy kisebb szerepben muttaja meg, hogy igazi művész kis szerepből is tud nagyot alkotni Egy hordárt annyi meleg humorral, ragyogó művészettel állít színpadra, hogy minden jelenete óriási siker lesz. De a darab minden szerepe rendkivül hatásos. Puskás Tibor, Jatzkó Cia, Garamy Jolán, Márkus Ferenc, Gyulányi Éva, Harkányi, brilliáns szerepekben ragyogtatják művészetüket.

Kéthónapos művészi eredményekben, szép sikerekben gazdag szezon után ismét búcsút mond Kardoss Géza, aki másfél évtizeden át nőtt a debreceniek szívéhez, akinek felejthetetlen alakításai mindenkor a színház legizzóbb sikereit jelentették és akit meleg szeretettel köszöntött újra, mint kedves visszatérőt a debreceni közönség. Megkapó szavakban búcsúzik a kitűnő direktor: „Most, midőn társulatommal a debreceni színiévadot befejeztem, — írja és tovább megyek a Nagyságos Fejedelem városába, engedjék meg, hogy itt a nyilvánosság előtt mondjak őszinte, hálás köszönetet Debrecen város katonai és polgári vezetőségének, nemes sajtójának és az engem mindig pártoló kedves közönségének, azért a sok elismerésért, szeretetért, amelyben engem részesítettek. Amidőn ígérem, hogy Debrecen szép emlékeit megőrizve továbbra is csak az elismerés sikeréért fogok küzdeni, a többi egyetemi városokban is, kérem mindnyájukat, fogadják szeretetükbe Tolnay Andort szintársulatával együtt, akik zenés operett-estékkel fogják a debreceni közönség elismerését kiérdemelni. Hazafias tisztelettel mindig hálás színigazgatójuk: Kardoss Géza". — A debreceni közönség is kedves emlékként gondol vissza a szép művészi teljesítményekre és meleg szeretettel várja vissza Kardoss Gézát és nagyszerű együttesét.

„Az aranyrózsa" Szele György s Gábor József debreceni szerzők nagyértékü, eredeti hangú operettje nagy sikerrel megy sorozatos előadásokban Kassán. A kassai sajtó rendkivül meleg hangon ir az új operettstilust jelentő szövegről és pompás muzsikáról. A szereplők sorában nagy sikere volt Rédei Sári művésznőnek, aki nem más, mint Rachbauer Sárika debreceni úrileány, aki Tolnay Andor társulatánál nagy sikerrel szerepel.

✸

DECEMBER 6-ÁN KEZD DEBRECENBEN A TOLNAY-TÁRSULAT.

Szerdán, december 6-án este nyitja meg szezonját Tolnay Andor, az „Erzsébet" című hazafias nagyoperettel. — Akik bérletet óhajtanak váltani, szíveskedjenek Putnik Bálint titkárt felkeresni a szinházi irodában.

o—o

Különbejáratú, fürdőszobás, kétágyas szobát keres Putnik szinházi titkár.

✸

METEOR MOZI MÜSORA: Csütörtökön utoljára: **A piros bugyelláris.** (magyarfilm). — Szombaton: **Toprini nász.**

Haranghy Jenő Csokonai illusztrálásáról

Haranghy Jenő, a debreceni származású jeles festő és grafikus elolvasta Kardos Albertnek a lapunk folyó évi november 18-án ‚Csokonai illusztrálása' címen megjelent cikkét és ez arra indította, hogy a cikk szerzőjéhez meleghangú levelet intézzen, melyből érdemesnek tartjuk a következő közérdekű részt közölni:

„Nem tudom lesz-e visszhangja a cikknek? Én a magam részéről mindig a legboldogabban vállalkoznám a folytatására, sőt alapos átdolgozására a tizenkilenc évvel ezelőtt kezdett munkámnak. Mai szemmel nézve sok mindent másképpen csináltam volna.

Életem fő vágya volt és marad is mindig, a Csokonai teljes megillusztrálása és ha egyszer akadna is kiadó, boldogan fognék hozzá újra. Nem anyagi érdek vezetne ebben, hogy mindjárt kiadóról beszélek, de a dolognak csak akkor lenne tényleg értelme, ha az napvilágot is látna, mert csak saját magának, vagy másnak a gyüjteményébe rajzolni nem válik élő munkává sohasem.

Annál is inkább örültem így az Ön sorainak, mert azt látom belőle, hogy mégsem megy talán teljesen feledésbe az egykori terv és talán napvilágot is láthatnának egyszer Csokonai illusztrált kötetei".

Mi a levélhez csak azt a megvjegyzést füzzük, hogy valóban eszményien szép dolog volna, ha Kardos Albertnek az irodalomtörténetírónak és Haranghy Jenőnek, a festő- és rajzolóművésznek a közös vágya mielőbb megvalósulni.

GÉPLEIRÁS MÁSOLÁS **HURAY,** parkemajro T. 17-93

x Garai tánciskolájában december 2-án, szombaton táncvizsga, reggelig. 5-én új tánctanfolyam kezdődik.

— **Csaknem egy liter vért vesztett anélkül, hogy észrevette volna.** Különös baleset történt szerdán délután a Diószegi u. 30. sz. alatti házban. Itt mosott Hutás Jánosné Monostorpályi ut 56. sz. alatti lakos. A mosóteknő fölé hajolva dolgozott már hosszabb ideje, amikor észrevette, hogy jobb lába nedves a csizmában. Először csak arra gondolt, hogy a mosás közben vizes lett, mikor jobban megnézte magát láta, hogy a lába vérben áll. Kitünt, hogy viszérrepedés történt és lábából nagymennyiségü vér folyt már el. Kihivták hozzá a mentőket, akik elsősegélyben részesitették, majd kiszállitották a klinikára. Mint megállapitották, az asszony háromnegyedliter vért vesztett anélkül, hogy észrevette volna baját. A klinikáról ápolás után hazavitték és további kezelésre orvoshoz utasitották. Olyan veszedelmes a betegsége, hogy állapota gondos ápolás nélkül komoly aggodalomra ad okot. Most is, ha még egy ideig nem veszi észre a viszérrepedést, könnyen elvérzett volna.

A MÁV Nyugdijasok Asztaltársasága december hó 2-án, szombaton este 6 órakor tartja összejövetelét Hunyadi utca 9. sz. alatt.

— **A berlini rendőrök mikrofont kapnak** és utasításaikat így hangszórón adhatják le. A mikrofont tápláló elem a rendőr zsebében van.

Ady emléke és az olasz-magyar szellemi szövetség ünnepe

Nagyon szerencsés gondolata volt az Ady Társaság vezetőségének, hogy Földessy Gyulának, ennek a nagyszerű Ady-kutatónak, a nagy költő meghitt barátjának Adyról szóló jelentősnek igérkező előadását összekapcsolta dr. Renato Fleri olasz professzoréval. A városszerte népszerű olasz lektor, az Olasz Kulturális Intézet igazgatója, Adynak őszinte híve. A magyar irodalmi szakembereket megszégyenítő jártassággal ismeri Ady verseit. Most egyetlen verset fog kiemelni, azt a költeményt, amely Adyt, mint római lakost mutatja be. **„Ady Rómában":** ott látjuk majd a nagy magyar költőt — saját versén át — a Colosseum árnyékában, a piros és kék alkonyi szinek alatt... S a kitűnő professzor hitet fog tenni a magyar Géniusz lényegábrázoló hatalma mellett. Ady Rómában meglátta Rómát, — az olaszok számára is láttatja immár verseim át.

— **Kerékpározni nem szabad úgy, hogy a kerékpározó csak a fél kezével tartsa a kormányt,** mert akkor nem ura gépnek és könnyen történik baleset. A debreceni törvényszék ezt állapította meg Czizmadia Gyula bünügyében, aki ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt indult meg az eljárás. A vádlott elgázolt egy fiút, aki nyolc napon tul gyógyuló sérülést szenvedett. A szemtanuk szerint a kerékpáros csak fél kezével tartotta a kormányt, de a fiú is vigyázatlan volt és nem tért ki a kerékpár elől. A bíróság tekintettel az enyhitő körülményekre 20 pengő pénzbüntetésre itélte el Czizmadia Gyulát és az itélet végrehajtását is felfüggesztette. Az itélet jogerős.

— **Az amerikai légikikötő felett ismeretlen repülőgép jelent meg és röppentyűket dobált le.** Nagy izgalom van a lakehursti légikikötőben, ahol az amerikai hadsereg léghajói állomásoznak. Ismeretlen nemzetiségű repülőgépek jelentek meg a légikikötő felett 3000 méter magasságban és tíz röppentyűt dobott le. A közeli erdőségben tüzet okoztak a röppentyük, de a légikikötőben nem tettek kárt.

Gyászrovat

Gazdag Pál vízvezetékszerelőmester, 69. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. teréből. Lakás: Jánosi ucca 13. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Özv. Váczi Bálintné Szabó Lidia, 72 évében elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Temetését: **Bartha** temetkezési vállalata végzi, püspöki palota.

Özv. Dobi Jánosné 77 éves. Temetése csütörtökön délután 2 órakor a diszteremben tartott ima után. Lakás: Hajnal ucca 3. — Csurka temetkezés rendezi.

Siposs Jánosné ref. 45 éves. Temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a köztemetői 4-es teremből. Lakása: H.-Sámson. **Pusztai** temetkezési intézet.

o—o

A vízvezetékszerelő szakosztály tisztelettel felhivja tagjait, hogy e hó 30. napján, délután 3 órakor, Gazdag Pál kartársunk temetésén megjelenni szíveskedjenek. Köztemető 3. sz. ravatalozó.

ÖKRÖS LÁSZLÓ
városi adótiszt, 49. évében elhunyt. Temetése pénteken délután egynegyednégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Eötvös ucca 9. szám. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

— Egy összeesett **uriemberre lettek figyelmesek** szerdán délután a járókelők a Piac utca 37. számú ház előtt. Csakhamar nagyobb csoport vette körül a járdán vergődő férfit, akihez kihivták a mentőket. Megállapitották, hogy dr. Moldoványi Ferenc Széchenyi utca 91. szám alatti orvos az illetőt ki rohamot kapott az utcán. A 29 éves fiatal orvost a Grünfeld-féle ruhaüzletbe bevitték és első segélynyujtás után a lakására szállitották.

SPORT

A Bocskai óvni készül a Kassai AC elleni mérkőzést, Juhász Attila játékvezető súlyos tévedése miatt. A Bocskai szerint szabálysértés történt akkor, amikor Móré szabadrugásból lőtt és kassai játékosról hálóba pördült labdáját a játékvezető 1es címén nem adta meg, mert a szabályok szerint ez az itélet helytelen az adott esetben. Nem sok reményt fűzünk a Bocskai óvásához, bár a gól valóban érvényes volt. Azonban mégis csak jobb lett volna azt a mérkőzést a zöld gyepen megnyerni.

A DVSC nem változtat a Kassai SC ellen. A vezetőség nagyon elégedett Sidlik középcsatár játékával. Két aggasztó jelenség van a pompás csatársornál: egyik az, hogy Szabó nem akar formába lendülni, a másik pedig a balszélső kérdése. Nagy Sándor a vasárnapi mérkőzésen is fejetlenül játszott és egész sereg helyzetet rontott el. Ma már nem lehet őt végleges megoldásnak elképzelni a DVSC balszélső posztján. Remélhetőleg Kassa ellen jobban fog menni neki is.

A Szürketaxi erősen készül a Bocskai elleni mérkőzésre. Az utóbbi hetekben sorozatosan gyenge eredményt elért együttes Debrecenben szeretne javítani. Erre azonban nagyon kevés reménye van. Jellemző a Szürketaxi csatársorára, hogy abban hétről-hétre a góllövő és legjobb ember a veterán Takács II.

Vass játékvezető vezeti a Bocskai—Szürketaxi mérkőzést, míg határbirái Lengyel dr. és Takács lesznek.

A Bocskai balösszekötő posztjára újabb tervek szerint visszakerül a vasárnapi mérkőzésre Pálly, teliát a debreceni csapat teljesen azzal az együttessel áll ki, melyikkel a pompás hármas győzelmét aratta.

Az örök derby Ferencváros—Hungária mérkőzés vasárnap lesz. A rangadónak azonban már csak a neve maradt meg. A Ferencváros a Kispesttől elszenvedett, a szezonban már harmadik veresége után a negyedik helyre zuhant le, a Hungária pedig középcsapat lett. Azért a két együttes a tradiciókhoz illően készül. A Ferencváros siralmas helyzetben van, hetek óta öt tartalékkal játszik és most vasárnap még Kiszely sem játszhat. Ennek ellenére, tekintettel arra, hogy a Ferencváros—Hungária mérkőzéseknek külön törvényeik vannak, nem lenne meglepetés, ha a Ferencváros győzne.

Az Ujpest Pálya után leszerződtette Mestert is a feloszlott Nemzetiből. Az Ujpest gyüjtőszenvedélye nem ismer határt...

A DVSC eleget akart tenni a debreceni közönség óhajának és vasárnap délelőtt akarta megrendezni mérkőzését a Kassai SC-vel. Azonban a felvidéki csapatok nehéz utazási körülményein dugába dőlt a jóindulat. Ugyanis a Kassai SC-nek már szombaton meg kellett volna érkeznie Debrecenbe ahhoz, hogy a délelőtti órákban játszhasson, ez pedig, amatőr egyesületről lévén szó, olyan horribilis szállodai ellátási számlát jelentett volna, amit nem lehet az NBB csapatoknál szokásos 95 pengő térítésből fedezni. Igy maradt minden a régiben, a DVSC fél 2 órai kezdettel játsza a Diószegi uti pályán NBB bajnoki mérkőzését a Kassai SC ellen és előtte fél 12-kor játszik a Bihari Turul a DVSC II.-vel. Vesztes ezuttal ismét a közönség lesz, amelyik kiváncsi lett volna mindkét debreceni Nemzeti Bajnokságban szereplő csapat játékára.

A DMTE Balmazujvároson játszotta volna utolsó mérkőzését a BSC ellen, azonban a balmazujvárosi pálya használhatatlansága miatt tavaszra marad a mérkőzés.

A Dohánygyár csapata a Püspökladányi MÁV-val játszik a Stadionban fél 12 órai kezdettel a Bocskai—Szürketaxi mérkőzés előtt.

A debreceni játékvezetők közül dr. Nagy Zsolt Ungváron vezeti a Rusj—BVSC mérkőzést, míg Farkas Iván Beregszászon vezeti a Beregszász—Ungvári AC mérkőzést.

A DVSC—Kassai SC NBB bajnoki mérkőzés játékvezetője Ferenczy lesz Munkácsról, míg határbírói Joanovics és Kiss lesznek.

Lázár, a Ferencváros válogatott fedezete, aki hosszú idő óta betegeskedik, edzésbe állott. A Hungária ellen még nem játszik.

Pocsai visszaamatőrizálásának jóváhagyása még nem érkezett meg Budapestről. A héten azonban bizonyosan megjön és a NYTVE vele megerősödve áll ki a Salgótarjáni SE ellen.

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE

Tartott árak a gabonatőzsdén.

Búza tiszavidéki, felsőtisza, dunatiszaközi, fejérmegyei, dunántúli, kisalföldi 77 kg-os 19.80, 78 kg-os 20.30, 79 kg-os 20.60, 80 kg-os 20.80, rozs pestvidéki 14.90—15.15, rozs más 15.10—15.35, takarmányárpa Ia 65—66 kg. 17.40—17.65, középminőségü 16.90—17.15, sörárpa kiváló 21.20—22.00, — prima 20.—21.—, sörárpa 19.30—19.75, zab elsőrendü 19.25—19.40, középminőségü 19.10—19.20, tengeri 17.20—17.30, korpa 13.90—14.10, 8-as liszt 16.10—16.60 pengő mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR. A szerdai napon tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3278 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1700 darab volt. Az irányzat lanyha. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 114.5 f. szedett sertés I. 92—98 fillér, III. 70—80 fillér, angol sonkasertés II. 80—90 fillér, exportzsír márkázott 160 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Tengeri szemes mázsája 16 pengő, tengeri csöves 12.20 P, lucerna 8.—9.50, széna 8.50, lóhere 7.80—9.00 P, bükköny 6.50—7.00, rozsszalma 3.— P, cukorrépa 2.70—2.90 P, takarmányrépa 1.70—2.20 pengő mázsája.

HIRDETMÉNY. Felhívom a lótartó gazdaközönséget, hogy úgy a törzskönyvelt, mint az újonnan törzskönyvvel ni szándékolt kancáikat a csikókkal együtt, december hó 2-án, 4-én és 5-én, délelőtt 8 órára a Baromvásár-téren levő 7. számú cédulaházhoz, valamint december hó 7-én délelőtt 8 órára a kadarcsi csárdához vezettessék elő és a csikók fedeztetési jegyeit hozzák magukkal. A kancatulajdonosok, vagy a megbizottaik a törzskönyvelésnél legyenek jelen, akik a szükséges felvilágosításokat meg tudják adni. **Polgármester.**

1 kgr csemege alma 28 fill.
1 kgr Jonathán alma 48 fill.
1 kgr zsákos füge 98 fill.
1 kgr naspolya 58 fill.
Gődény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Régi helyén. Telefon 17-64

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Sikeres nyomozást akar, forduljon bizalommal a Szabó irodájához, Rothermere ucca 12. szám, telefon: 22-37. 740

Alkalmazást nyer férfi

Megbizható idősebb házaspár, majorosnak felvétetik, elsejére Kölcsey ucca 15. 779

Ügynököt kenyéreladáshoz felveszek, Honvéd ucca 41 szám. 786

Szervező titkárt keresünk felvételre, fizetéssel és jutalékkal. Jelentkezés: Ferenc József út 34. szám, I. em. Anker és Turul. 759

Taggyüjtőket felveszünk, népágazatra fixel és jutalékkal, Turul Pia ucca 34. I. e. 760

Kifutófiú, megbizható felvétetik, Pásti ucca 2., balra, sarok lakás. 761

Férfi, bútorüzletbe, jó írással felvétetik, Piac u 85 Bálint Sándornál. 789

Tanulónak, négy középiskolát végzett és egy kisebb fiút kifutónak felvesz Lehotai nyomda, Piac ucca 38. 790

Kifutó felvétetik, Kishegyesi út 8., sütöde 741

Tisztességes, dolgos fiú, mindenesnek jelentkezhet, Sesztina u. 4. 742

Napszámos munkást felveszünk, Fűszer gyarmatárú Rt. Piac ucca 59. Debrecen. 793

Fodrászsegéd, jó munkás, felvétetik, Baranyi ucca 12. szám. 788

Alkalmazást keres férfi

Fiatal fűszerkereskedősegéd, december 1-ére állást keres. Nagy János Bethlen u. 22. 700

Fiatal házaspár házmesteri állást, vagy altiszti, telepfelügyelői állást keres, biztosíték ingatlanban van. H. Böszörmény. Mátyás kir 15. szám. 703

Géplakatos, vagy füszeres, vagy textil üzletbe tanulónak elmennék 8 elemi iskolám van. Ungvár, Petőfi Sándor ucca 15. Ragány János. 737

Kereskedősegédek cipő és rövidárú, textil szakmából, kisegítőnek is elhelyezkednének. Cim: Hatvan ucca 17. szám,, kötöde. 791

Alkalmazást nyer nő

Gyakorlattal biró lányokat, kosárfonodába felveszek, Piac u. 44. 711

Női fodrászsegéd, jómunkás, magas fizetéssel felvesz Bata fodrász, Simonffy ucca 1. 785

Fiatal munkáslányok felvétetnek Széchenyi ucca 42., Kovács. 783

Ügyes fehérnemű varrónőt keresek, ki háznál is dolgozik, Laktanya ucca 5. szám. 781

Hangya Baromfitelepe Diószegi út 9. baromfitépőket felvesz, darabszám elszámolás mellett azonnalra. 780

Szaloncukorka csomagoláshoz gyakorlattal biró nőket felveszek, Bónis cukorkaüzem, Piac ucca 79. 758

Egy hölgyfodrász kisasszonyt felveszek, Berényi, Csapó u. 81. 746

Alkalmazást keres nő

Idősebb asszony, teljes ellátással jó helyet keres. Érdeklödni: Asztalos épitész, Piac ucca 58. szám. 777

Háztartási alkalmazott

Bejáró, vagy bentlakó ügyes mindenesleány felvétetik, Borgida étterem Arany János u. 2. 793

Bejárónőt délelöttre ötórai munkára felveszek, Erőss Lajos ucca 14 778

Bejárónő, fiatal, rendes megbizható, parketthez értő felvétetik, Csillag u 68. szám. 775

Takarítónőt reggeli takarításra azonnal felveszek, fogtechnikus —, Csapó ucca 39. 764

Megbizható rendszerető mindenes, bentlakó, v. bejárónőt azonnalra felveszek. Baltazár Dezső u 14, földszint, balra 771

Mindenes főzönő, idősebb házaspárhoz. Megbizható, jó bizonyitványokkal kerestetik Vass zsáküzlet, Piac ucca 6. szám alatt. 796

Fiatal mindenes főzönőt hosszú bizonyitvánnyal, 1-ére felveszek. Jelentkezés: azonnal. Bádogos ucca 1. Havas harisnyaház. 747

Ajánlat

Grafológusnő mindenki irásából csalhatatlan jó analizist nyujt az érdek lödőknek, Széchenyi u 43. szám. 668

Sertésvágást olcsón vállal Dominik Károly, — István út 41 C. 683 12. 5

Hó- és sárcipőt szakszerüen javit, Nagy Károly Batthyány u. 10. sz. 447 12. 24

Varrógép alkatrész minden géphet kapható. Javitások jótállással, használt gépek vétele Eisenberger, Csapó ucca 101. sz. alatt 106 12. 16

Varrógép, vétel, csere, s eladás. Javitások szakszerüen a legolcsóbban Keszler, Széchenyi ucca 1. szám. 105 12. 16

Erzsébet-napra, Mikulásra, karácsonyra legeszebb ajándékok Ádám Antal illatszertára, Csapó 58. sz. 1953 12. 12

Korcsolyák 2.50-től, villanykörte csere 20 fillér, Rádiók, gramofonok, s gramofonlemezek, dísztárgyak. Vagyonmentő Hunyadi u 22 704 12 29

Kereslet

Aranyórát, láncot és brilliáns gyürüt, ezekről zálogjegyet vennék, — Miklós u. 13. 1473 12. 15

Mosott rongyot vesz a **nyomda, József kir herceg ucca 1.** vv.

Friss fejőstehenet, 18—20 literest, fiatalt keresek. Címet kérem „Pirostarka" jeligére a kiadóhivatalba leadni. — reggel 8 órától. 782 vv

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Élelmiszer ital

Bor literje 55 fillértől Benyátsnénál, Tiszapalotában és Péterfia ucca 11. sz. alatt. 90 12. 31

Sajátterméső bor, literenként kapható. Kigyó ucca 43. 773

Vámospércsi, sajátterméső bor, 25 litertől eladó. Viola ucca 23. szám Libakert. 772

Hangszer

Zongorák eladása, javitása, hangolása, vidéken is. Tanczer hangszerkészitő, Batthyány ucca 1. emelet. 680 12. 28.

Bútor

Bútorraktáramat a Dégenfeld-térről Kossuth u 49. sz. alá helyeztem át. Mindenféle bútorok raktáron. 1474 12. 3.

Autó, motor, kerékpár

1500-as Fiát autó, négyszemélyes, 60 adóju, olcsón eladó. Eötvös ucca 14. szám. 763

Tüzelő anyagok

Tűzifát, szenet, vásároljon legolcsóbban Vágó tüzifa- és szénkereskedőnél, Margitfürdő mellett, tel.: 10-24. 1080 vv

Száraz vargafa. Elsőrendü ádámvölgyi szén beszerezhető Grünfeld nél, telefon: 29-82. Hatvan ucca 21. 77 1. 10.

Száraz akáchasábfa —, ölenként házhoz szállítva 62 pengőért. Kovács Mihály fatelepén, Szent Anna uc 36. Ugyanott mindenféle száraz tüzifa olcsón kapható. 701

Tíz százalék kedvezménnyel megrendelhető szagtalan, hamuvá égő szén, dohánynagytőzsdében. 765

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Piac ucca 73. alatt két uccai üzlethelyiség kiadó. Értekezés: dr Vallner ügyvédnél, Hunyadi ucca 17. 585

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba, konyhás lakást, házimunkáért olcsón kaphat gyermektelen fiatal pár, Ajtó u. 29. szám. 751

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás udvari lakás kiadó. Rákóczi u. 65 768

Kerti lakás, sertésóllal istállóval, azonnal kiadó Fehértói, Dégenfeld-tér 4. szám. 794

Kiadó lakás nagyobb

Erkélyesuccai négyszobás lakás, március 1-ére olcsón kiadó. Ferenc József út 32. II. e. 731 12. 12.

Butorozott szoba

Bútorozott szoba azonnalra kiadó. Dózsa ucca 6. A) szám. 769

Különbejáratú uccai bútorozott szoba azonnal kiadó. Bundi u. 6. 716

Bútorozott uccai szoba kiadó. Elsőrendü házias ebédkoszt megrendelhető: Péterfia 30. 776

Központban csinosan bútorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó Péterfia u. 6. Molnárnénál. 766

Különbejáratú elegáns bútorozású szoba, előszobával kiadó. Miklós u 21. keresztépület. 770

Egy bútorozott szoba, december 1-ére kiadó. Bethlen ucca 22. szám, keresztépület. 738

Ingóságvétel

Zálogcédulát, látcsöveket, alpakka étkészleteket, régi bútorokat, régiségeket legmagasabb áron vásárol Ingóságközvetítő, püspöki palota, telefon: 11-99.

Használt nagy cserepet és deszkát 4—6 méter hosszúságban veszek. A címet kérem ármegjelöléssel a pérztárnál leadni. 1120 vv.

Ingóság eladás

Perzsaszőnyeg keleti, ingaóra, vaskályha, vaságy, privátnak eladó, Széchenyi ucca 7 szám emelet. 784

Kitünő állapotban levő „Fiát Topolinó" autó alkalmi áron eladó. Szoboszlaynál, Széchenyi u. 24. szám.

Eladó fegyverállvány, szekrényes, Uj Idők, Magyar Uriasszony Lapja több évfolyama. Garay ucca 25. 752

Eladó varrógép, perzsaszőnyeg, magyar perzsa szőnyeg, hevér, irógép, Wertheimszekrény, zongora, rövid kereszthúros körpáncélos, zálogház, Hunyadi u. 14. 749

Eladó csizma, báliruha, báli belépő 12 személyes ezüst, körző tokban, — Arany János ucca 2. sz. földszint 2. 774

Elveszett

Brilliáns függő, november 27-én hétfőn, uccán elveszett. Megtalálója ill ő jutalomban részesül: Bessenyei ucca 16.

Ingatlant keres megvételre

KÉSZPÉNZZEL megvételre keresek Debrecenben és környékén — vagy Hajdú megye területén 5—6 hold szőlősgyümölcsöst, jó lakóházzal. Ajánlatokat: Tóth Gergelyné, Debrecen, Ajtó ucca 26. sarok üzletbe kérek küldeni, bármikor. 488 12. 12

Keresek megvételre a Nagyerdő közelében adó mentes 2, vagy 3 szobás családi házat, kertes villát, május 1-ére. Komfort, parkett, gáz, előnyös. Cím a kiadóba 753

Eladó házhely

Házhelyek a Széchenyi uccában eladók. Értekezni: Fehértói, Dégenfeld tér 4. szám. 795

Eladó ház

Eladó Kétmalom ucca 9. számú ház, négy szoba, mellékhelyiségekel, istálló, kocsin, nagy udvar. Értekezni: Piac u. 75. sz. I. em. ügyvédi iroda. 974 vv.

Eladó Kassa út, Népfürdő mellett, Baksai 6. sz. 3 szobás, 2 szobás, komfortos, új adómentes teherrel, víz, villanyi óvóhely. 203 11. 30.

Modern családi ház, belvárosban eladó. Értekezés: Varga u. 45. 767

Eladó állatok

Egy darab 150 kilós zsir sertés eladó. Dobozi u 7. szám. 754

Eladó egy darab 130 kg zsírsertés, Bercsényi u. 85. szám. 762

Egy prima sertés kihasitva eladó. Dorottya u 3. sz. Pozsonyi út. 745

Négy darab kövér mangalica sertés eladó. Szekfü ucca 17. 743

Egy százkilós sirsertés eladó. Kishegyesi út 5 szám alatt. 748

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY